

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Analiza problemelor de etică reflectate în documentele organismelor internaționale

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Cuprins

Capitolul I: Introducere	3
1.1 Sistemul CDI în România.....	6
1.2 Sistemul CDI în cadrul Comunității Europene.....	14
1.3 Rolul Eticii în cercetarea științifică	27
Capitolul II: Analiza problemelor de etică reflectate în documentele organismelor internaționale.....	35
1.1 Comisia Europeană	41
1.2 OCDE-Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.....	53
1.3 UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură.....	61
1.4 OMS- Organizația Mondială a Sănătății	66
1.5 FAO-Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură.....	73
1.6 Grupul European de Etică in Științe și Noile Tehnologii.	77
1.7 NEC Forum – Forumul Consiliilor Naționale de Etică.	79
Concluzii	81
Bibliografie	84

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Capitolul I: Introducere

Organizația Națiunilor Unite, prin Departamentul pentru afaceri economice și sociale, emite următoarea definiție pentru cercetare-dezvoltare: orice activitate sistematică creativă, întreprinsă cu scopul de a îmbogăți cunoașterea, inclusiv cunoașterea omului, culturii și societății și utilizarea acestor cunoștințe pentru a construi noi aplicații. Include cercetare fundamentală, cercetare aplicativă în domenii cum ar fi agricultura, medicina, industria chimică și dezvoltarea experimentală conducând la noi produse.¹

Conform Ordonanței nr. 57/2002 *privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică*, cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, sunt principalele activități creatoare și generatoare de progres economic și social, iar activitatea de cercetare-dezvoltare cuprinde: cercetarea fundamentală, cercetarea aplicativă și dezvoltarea tehnologică.

Cercetarea fundamentală - activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă - activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Dezvoltarea tehnologică - formată din activitățile de inginerie a sistemelor și de inginerie tehnologică, prin care se realizează aplicarea și transferul rezultatelor cercetării către agenții economici, precum și în plan social, având ca scop introducerea și materializarea de noi tehnologii,

Cercetarea științifică² este foarte diversificată, având subiecte extrem de variate, folosind metode de cercetare diferite. Oamenii de știință care lucrează în cadrul diferitelor domenii, aplică diferite coduri etice și de conduită.

¹ Aurel Pisoschi, Emilian M. Dobrescu, „Definiții privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea”

²Memorandum on Scientific Integrity

http://www.allea.org/Content/ALLEA/Themes/Scientific%20Integrity/Memorandum_Scientific_Integrity.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Prin urmare, este imposibil de a elabora un act normativ care să se aplice tuturor disciplinelor, cu toate acestea, există o serie de principii generale, care trebuie să fie respectate în toate ramurile științei. Metodele folosite pentru a obține rezultatele trebuie să fie descrise în așa fel încât ceilalți să poată determina valabilitatea acestora.

A devenit o preocupare pentru întreaga societate modul în care evoluează sistemul de cercetare, mulți au susținut că promovarea nelimitată a științei și inovării este necesară pentru dezvoltarea economică, vitalitate, sănătate publică și securitate națională.

În același timp există voci care susțin că nici știință și nici tehnologie, nu pot fi lăsate să se dezvolte fără îndrumare.

Într-un moment în care există un consens din ce în ce mai mare între guverne cu privire la ceea ce ar trebui să constituie elementele esențiale a unei strategii a eticii eficiente și cuprinzătoare, acest studiu constituie o sursă unică de informații comparative cu privire la măsurile de management al eticii promovate de organisme internaționale.

Etica este de mare importanță pentru știință și tehnologie. Există mai multe evoluții în domeniul științei și tehnologiei, care dau naștere la probleme etice în societățile europene - cercetarea celulelor stem, alimente modificate genetic etc.

Aceste evoluții declanșează și subliniază importanța unor standarde ridicate de etică pentru știință și tehnologie. Aceste standarde reflectă aderarea noastră la valorile etice și drepturile fundamentale, cum ar fi demnitatea umană, libertatea, democrația, pluralismul, solidaritate, integritatea și non-discriminarea.

Pentru a sublinia importanța lor, aceste valori și drepturi au fost reafirmate la cel mai înalt nivel european, odată cu intrarea în vigoare la 1 decembrie 2009 din Tratatul de la Lisabona.

Analiza este proiectată astfel încât să faciliteze învățarea reciprocă și să susțină organismele de elaborare a politicilor în construirea unor strategii moderne privind etica atât în țările membre, cât și în cele care nu sunt membre.

Studiul este structurat în două capitole, primul prezintă partea introductivă și anume noțiunile de bază privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea la nivel național și internațional și

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 importanța aderării la principiile etice, fiind urmat apoi de secțiunea finală ce conține o analiză a problemelor de etică reflectate în documentele internaționale.

Conștientizarea necesității promovării și aplicării principiilor etice este o parte fundamentală a practicii profesionale în toate domeniile de activitate, în special în cadrul sistemului de cercetare, dezvoltare și inovare, fiind un aspect esențial al calității serviciului oferit.

O abordare etică înseamnă a reflecta asupra principiilor generale (inclusiv pe ce bază alegem un set de principii în raport cu altele) și de a judeca în lumina acestor principii ce ar trebui să facă o anumită persoană într-o anumită situație, inclusiv noi înșine.

Rolul eticii este de a ajuta oamenii și instituțiile să decidă ce este cel mai bine făcut, în funcție de o serie de valori și convingeri morale.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.1 Sistemul CDI în România

Intrarea României în UE a impus adaptarea accelerată a economiei românești la cerințele pieței europene, inclusiv a sistemului de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI). Ca urmare, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), în perioada 2005-2006 a coordonat elaborarea strategiei naționale de cercetare-dezvoltare pentru perioada 2007-2013 (strategia națională), care a fost aprobată prin HG 217/2007.

În acest mod s-au creat premisele dezvoltării sistemului domeniului CDI din România care au presupus susținerea acestuia până la nivelul anului 2013 în baza următoarelor obiective generale (strategice):³

- crearea de cunoaștere – prin obținerea unor rezultate științifice de vârf, competitive pe plan european și internațional;
- creșterea competitivității românești prin inovare, cu impact la nivelul agenților economici și transferul cunoștințelor în practica economică;
- creșterea calității sociale, prin dezvoltarea de soluții generatoare de beneficii socio-economice în societatea românească

În ceea ce privește sistemul de Cercetare-Dezvoltare și Inovare din România, acestuia îi lipsește masa critică de resurse umane pentru dezvoltarea unor domenii promițătoare și în mod special, pentru cercetarea și inovarea interdisciplinară.

Numărul de cercetători din mediul de afaceri este în scădere, iar marile companii cu filiale în România se arată reticente în privința dezvoltării unor centre de cercetare locale și a încadrării activităților specifice ca activități de cercetare-dezvoltare. Mobilitatea intra- și intersectorială este limitată, având un impact nedorit asupra circulației cunoștințelor tehnice și inovării. Accesul

³ <http://www.romaniainoveaza.ro/media/Resurse/Analiza%20de%20impact.pdf>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 sectorului privat la infrastructurile publice de cercetare este dificil, serviciile oferite sunt limitate și în consecință, gradul de utilizare al acestor instalații este scăzut.⁴

Sistemul de cercetare-dezvoltare și inovare din România este sub-dimensionat în raport cu numărul populației, cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare pe cap de locuitor, sunt de aproape 20 de ori mai mici decât media europeană, iar cererea de cercetare și dezvoltare este scăzută, nefiind stimulată suficient și nici nu stimulează suficient alte sectoare economice.

Numărul de cercetători este de patru ori mai mic decât media UE și doar 21% dintre acești cercetători au fost activi în sectorul de afaceri în 2011 (în comparație cu 45% media UE în 2011, Eurostat).⁵

Legislație specifică domeniului CDI

1. Hotărârea de Guvern Nr. 929 din 21 octombrie 2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014 – 2020.
2. Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (cu modificările și completările ulterioare).
3. Ordonanța nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.
4. Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare
5. Legea nr. 1/2011 privind educația națională

Context economic și politic național:

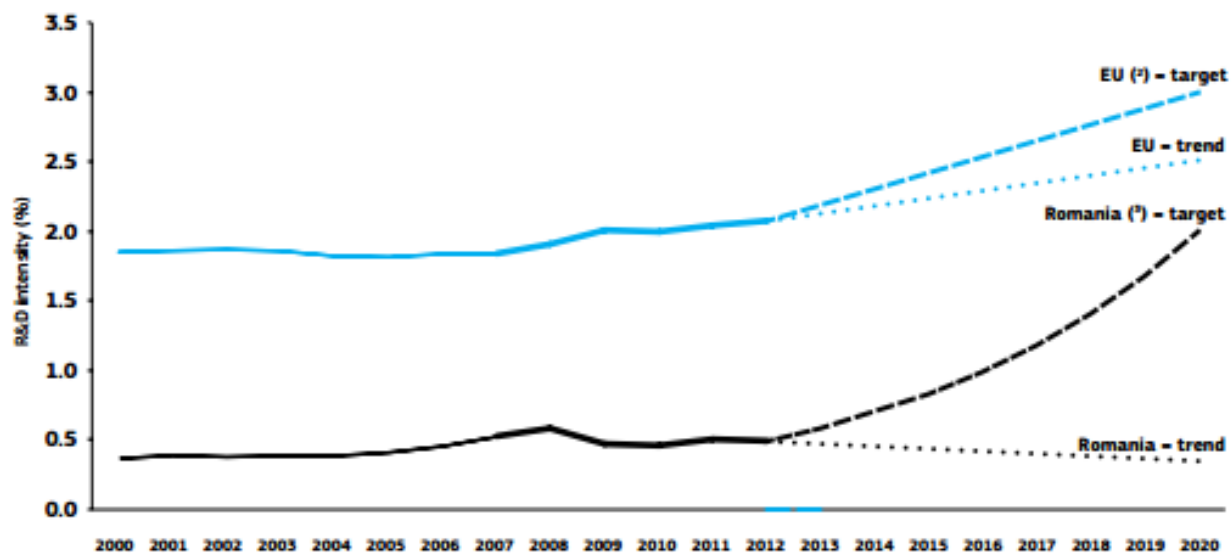
Economia românească a ieșit din criză și începând cu 2013, a intrat într-o perioadă de creștere relativ constantă de cca. 3% din PIB. Având în vedere că PIB-ul pe cap de locuitor este la

⁴ Hotărârea de Guvern Nr. 929 din 21 octombrie 2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014 - 2020

⁵ <https://rio.jrc.ec.europa.eu/en/library/erawatch-country-report-romania-2013>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 jumătate față de media UE și că ponderea educației și cercetării rămâne foarte scăzut, această rată este un semn negativ ce evidențiază continuarea exodului forței de muncă (cu consecințe devastatoare în sistemele de sănătate).

În anul 2014, România a cheltuit 2555,7 milioane lei pentru activitatea de cercetare-dezvoltare. Cheltuielile de cercetare-dezvoltare au reprezentat 0,38% din PIB1, din care pentru sectorul public 0,22% și pentru sectorul privat 0,16%. La sfârșitul anului 2014, își desfășurau activitatea în cercetare-dezvoltare 42963 salariați, număr în ușoară creștere față de cel înregistrat la sfârșitul anului 2013.⁶

Intensitatea investițiilor în CDI în perioada 2000-2020⁷

În România există, prioritar trei sisteme de cercetare-dezvoltare-inovare:⁸

⁶ Sursa: INS

http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/com_anuale/Activcerc_dezv/activ_cd14r.pdf

⁷ <http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/state-of-the-union/2014/countries/romania.pdf>

⁸ <http://uac.incd.ro/Art/v4n1a10.pdf>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- Sistemul academic (Academia Română și Academiile de ramură)
- Sistemul institutelor publice (aflate în subordinea/coordonarea ministerelor)
- Sistemul universitar

De asemenea mai există următoarele structuri de cercetare-dezvoltare-inovare:

- Societăți comerciale cu capital de stat, provenite din foste institute de ramură
- Societăți comerciale cu capital privat
- Fundații și asociații private

Sistemul de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI) existent în România nu este în măsură să asigure promovarea dezvoltării industriale, datorită unor slăbiciuni ale acestuia, printre care cele mai importante sunt:⁹

- cheltuieli cu CDI extrem de mici, în comparație cu țările industrializate;
- absența totală sau aproape totală a cercetării-dezvoltării în sectorul întreprinderilor, care este, în fond, principalul factor de inovare;
- prioritate excesivă acordată de unele din aceste institute cercetării fundamentale, în detrimentul cercetării aplicative, fragmentarea cercetării științifice, cu efect în structurarea unor mijloace nespecifice de finanțare a universităților și sectoarelor academice;
- atitudinea și mentalitatea cercetătorilor din aceste institute, care sunt preocupați mai mult de perspectivele de carieră decât de nevoile industriei naționale;
- gestionarea defectuoasă a fondurilor de cercetare (manifestări științifice, expoziționale etc.);
- valorificarea superficială a rezultatelor CDI;
- dotarea precară a activității CDI;

⁹ Mircea Iosif Rus, „Activitatea de cercetare din România-Prezent, Modalități de reformare și finanțare”
<http://uac.incd.ro/Art/v4n1a10.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- lipsa unei analize periodice a corelației reale între necesitățile societății românești și programele prioritare ca direcție de cercetare în cadrul PNCDI astfel încât să se asigure o creștere a ponderii, ce se vor adjudeca prin licitație publică și, în special, al celor de interes comunitar (ex. apa potabilă, apa uzată, gestionarea deșeurilor, poluarea aerului și solului, energia, sănătatea).

Direcții de acțiune ¹⁰ întreprinse de România pentru atingerea țintei de aliniere la media europeană, programul național de reformă identifică trei direcții principale de acțiune:

1. Întărirea capacității și creșterea performanțelor sistemului de CDI, acțiune ce vizează creșterea productivității științifice și tehnice și a nivelului calitativ al rezultatelor de cercetare;
2. Stimularea creșterii investițiilor de CDI în sectorul privat;
3. Dezvoltarea dimensiunii europene și internaționale a politicilor și programelor de CDI, acțiune în cadrul căreia sunt așteptate contribuții la:
 - a) creșterea vizibilității, a gradului de relaționare și implicare, precum și a capacității de afirmare a cercetătorilor și echipelor de cercetare din România;
 - b) creșterea accesului la surse de informare-documentare și la infrastructuri de nivel european și internațional;
 - c) creșterea gradului de implicare ca realizator direct și a nivelului de acces al cercetătorilor și echipelor de cercetare din România la producția științifică și tehnică dezvoltată în parteneriat internațional, în domenii de înaltă tehnologie.

În cadrul financiar 2007-2013, în România, finanțarea CDI a fost asigurată prin Axa Prioritară 2 „Competitivitate prin cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare” a Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), acestea fiindu-i alocate

¹⁰ http://old.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/bi/CIIS_Brosura_nr.05_martie.2013.pdf

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 646 milioane de euro (aprox. 21% din fondurile POS CCE). 536 milioane de euro provin din Fondul European de Dezvoltare Regională, iar 110 milioane de euro, de la bugetul de stat.

Principalele provocări abordate prin intermediul măsurilor Uniunii Europene au fost legate de insuficienta concentrare a CDI în poli de excelență capabili să concureze pe plan global, de slaba integrare a elementelor în triunghiul CDI, de insuficienta cercetare trans- și interdisciplinară focalizată pe nevoile de inovare, de lipsa unor modele de guvernare și organizare a cercetării și educației la nivel european, de costurile ridicate ale brevetării în UE și de mobilitatea redusă a cercetătorilor.¹¹

Etica în cercetarea științifică din România

Instituțiile naționale ce au responsabilitate în domeniul cercetării științifice au ca rol principal elaborarea codurilor etice și de conduită științifică specifice domeniilor de activitate.

În cuprinsul legislației interne, „ghidul” principal al cercetătorului este reprezentat de Legea nr.206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltare tehnologică și inovare.

Legea precizează că etica este un concept esențial pentru știință și cercetare, conform art.2 al legii, ea se bazează pe un ansamblu de principii morale și de proceduri destinate respectării acestora. Moralitate în cercetare înseamnă respect pentru demnitatea umană și pentru suferința animalelor.

Art.4 al legii precizează că fraudă în știință este incompatibilă cu cerințele moralei. Tot astfel, plagierea, înstrăinarea ilicită a rezultatelor cercetării științifice sau confecționarea de date imaginare, care nu se bazează pe studiu efectiv constituie fapte sancționate conform legii citate.

În condițiile art.14, sancțiunile legale pentru nerespectarea moralei în știință și cercetare sunt următoarele: îndepărtarea persoanei din echipa de realizare a proiectului în cauză, schimbarea responsabilului de proiect, retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea

¹¹ Idem

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 regulilor de bună-conduită, musturarea scrisă, retrogradarea în funcție, suspendarea din funcție și concedierea.

În lege¹² (la art.5-8) se stabilesc condițiile prin care se înființează și funcționează Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, precum și atribuțiile acestuia privind:

- stabilirea principiilor etice specifice domeniului de cercetare-dezvoltare,
- elaborarea codurilor de etică pe domenii de activitate,
- stabilirii procedurilor specifice de urmat în cazul apariției unei conduite necorespunzătoare,
- urmărirea aplicării și respectării de către unitățile și instituțiile de cercetare-dezvoltare, precum și de către personalul de cercetare-dezvoltare a dispozițiilor legale referitoare la normele de conduită morală și profesională,
- formularea opiniilor și recomandărilor în legătură cu problemele de natură etică ridicate de evoluția științei și a cunoașterii,
- analizarea cazurilor sesizate referitoare la încălcarea regulilor de bună conduită și elaborarea recomandărilor de soluționare și/sau de aplicare a sancțiunilor.

Legea prezintă unele definiții, în special cea a fraudei în știință, a conflictului de interese etc., dar și procedurile de urmat în cazul abaterilor de la buna conduită.

Potrivit legii, la nivelul instituțiilor de cercetare dar și de administrare a cercetării s-au înființat comisii de etică cu atribuții în cercetarea cazurilor de abateri de la etica profesională și de urmărire a respectării codurilor de etică din domeniul respectiv.

Evaluarea din punct de vedere etic a aplicațiilor și a proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare se realizează de către comisiile de evaluare la nivelul administratorilor de programe, după o evaluare internă, la nivelul comisiilor instituționale. Legea prevede că se va verifica în mod obligatoriu, acolo unde este cazul, conformitatea cu reglementările de etică general aplicabile și

¹² Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (forma actualizată)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 reglementările specifice, interne și internaționale, aplicabile pentru cercetarea respectivă și care trebuie specificate explicit prin proiect.

Reglementările de etică general aplicabile se referă la:

a) protecția ființei umane cu referire la:

- utilizarea embrionilor umani, precum și a mostrelor biologice umane;
- utilizarea pentru teste clinice a persoanelor care nu-și pot da acordul, în special copii;
- utilizarea datelor personale pentru bănci biologice, inclusiv bănci de gene;
- protecția datelor personale.

b) protecția animalelor, inclusiv a animalelor transgenice;

c) protecția mediului.

Conducerea științei se bazează pe principii de bază valabile în toate țările și în toate disciplinele științifice. Primul dintre aceste principii îl constituie cinstea față de sine și față de ceilalți.

Cinstea este atât un principiu etic cât și baza tuturor regulilor ale căror detalii diferă în funcție de disciplină, de comportamentul profesional în știință și anume de buna practică științifică. Transmiterea principiului cinstei, studenților și tinerilor cercetători dar și savanților, reprezintă una dintre misiunile principale ale unităților de cercetare ca și a universităților.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.2 Sistemul CDI în cadrul Comunității Europene

Principalul motiv pentru existența unei acțiuni europene în domeniul cercetării și inovării îl constituie nevoia de a coordona activitățile țărilor membre pentru creșterea eficacității și reducerea costurilor, precum și consolidarea competitivității internaționale a economiei europene. Printre cele mai importante realizări în cadrul acestei politici se numără și stabilirea unui sistem uniform de standarde și specificații tehnice, ceea ce a dus la diminuarea sau chiar la eliminarea barierelor tehnologice.¹³

Comportamentul uman este ghidat de diverse principii etice, principii pe care O.N.U. sau Uniunea Europeană au căutat să le sistematizeze și să le legifereze.

Astfel a apărut *Carta drepturilor fundamentale ale omului*¹⁴ care a stipulat alături de unele principii generale și anumite principii etice .

Principiile generale care guvernează luarea deciziilor, dar și comportarea europenilor, se referă la respectul și sprijinul pentru:

- democrație și stat de drept;
- viața omului;
- demnitatea și integritatea persoanei;
- interzicerea tratamentelor inumane sau degradante;
- egalitatea și absența discriminărilor;
- libertatea de expresie și de informare;
- libertatea artistică și de cercetare;
- proprietatea și proprietatea intelectuală;
- protecția consumatorului;

¹³ <http://www.institutiieuropene.ro/article/211/Cercetare-si-inovare>

¹⁴ *Carta drepturilor fundamentale ale omului*
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:ro:PDF>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
– îngrijirea sănătății;

- drepturile copilului, ale persoanelor vârstnice și ale persoanelor handicapate;
- viața personală și protecția datelor personale, inclusiv cele genetice;
- mediu.

Toate aceste principii au legătură directă și nemijlocită cu știința în general și cu cercetarea științifică în particular. Dacă principiul garantării libertății de cercetare este un aspect de bază al libertății de expresie, el trebuie legat de alte principii cum ar fi cele de a respecta ființele, indiferent de natura lor, și mediul înconjurător.

Îmbunătățirea performanței de cercetare din Europa pentru a promova creșterea economică și crearea locurilor de muncă, reprezintă o nouă „monedă” în economie.

Pentru a veni în sprijinul țărilor membre, The Innovation Union Scoreboard oferă o comparație, o evaluare a performanței de cercetare și inovare a UE. Prezintă punctele forte și cele slabe ale statelor membre și astfel le ajută pe acestea să evalueze domeniile în care au nevoie să-și concentreze eforturile pentru a impulsiona performanța de inovare.¹⁵

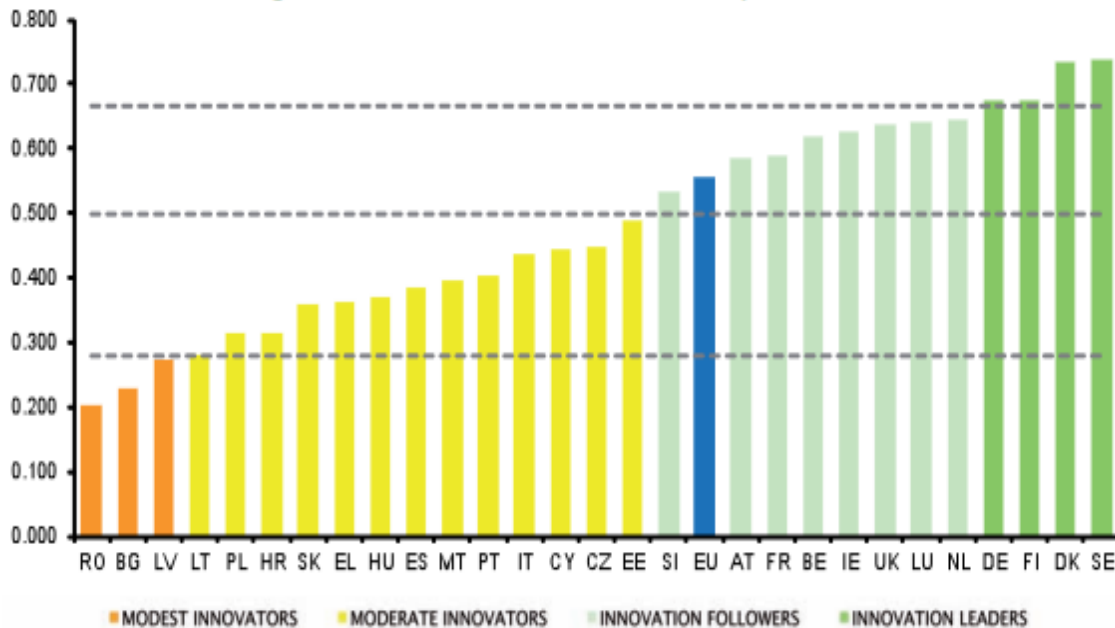
The Innovation Union Scoreboard este cuprins din:

- **“Innovation leaders”** include statele membre în care performanța din domeniul cercetării-dezvoltării este mult peste media UE.
- **“Innovation followers”** include statele membre în care performanța de inovare este apropiată de media UE.
- **“Moderate innovators”** include statele membre în care performanța din domeniul cercetării-dezvoltării este sub media UE.
- **“Modest innovators”** include statele membre în care performanța din domeniul cercetării-dezvoltării este mult sub media UE.

¹⁵ http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/files/ius-2015_en.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Figure 1: EU Member States' innovation performance

De ce avem nevoie de o Uniune a inovării?¹⁶

Europa se confruntă cu multe provocări, așa că trebuie să:

- Crearea de oportunități de angajare pentru toți, în special pentru cei tineri
- facem companii mai competitive pe piața mondială
- rezolvarea provocărilor determinate de îmbătrânirea populației
- asigurarea de resurse sigure, cum ar fi produsele alimentare și combustibil
- lupta împotriva încălzirii globale
- îmbunătățirea transportului inteligent și verde

¹⁶ Innovation Union, A pocket guide on a Europe 2020 initiative
file:///C:/Users/mmirzanca/Downloads/KI3213062ENC_002.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Care sunt beneficiile unei uniuni a inovării?¹⁷

Pentru cetățeni și autoritățile publice:

- economie inteligentă pentru a sprijini un standard de viață ridicat
- o mai bună utilizare a banilor publici
- implicarea cetățenilor în activitățile din cadrul societății, datorită inovării sociale
- găsirea unor soluții pentru ajută la prelungirea vieții
- o Europă mai verde

În concluzie inițiativa va duce la progrese pentru a îmbunătăți calitatea vieții și pentru a crea locuri de muncă.

Antreprenorii și industrie / afaceri

- îmbunătățirea accesului la finanțare
 - inovare susținută de sectorul public
 - parteneriate pentru inovare pentru a da întreprinderilor din UE un avantaj competitiv
 - facilitarea accesului la cercetare și inovare în cadrul programelor UE
- programe

Cercetători și ingineri

- cariere atractive pentru cercetători
- îmbunătățirea mobilității transfrontaliere
- acces deschis la rezultatele cercetării
- colaborare consolidate între sistemul public și cel privat

¹⁷ Idem

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

*Care sunt beneficiile pe care programul Orizont 2020 le aduce cetățenilor?*¹⁸

Strategia UE 2020 a fost lansată ca o nouă strategie pentru a ieși din criză. Aceasta vizează reluarea creșterii economice și transformarea UE într-un lider global. Dacă Strategia Lisabona vorbea de eforturi comune, noua strategie, denumită "Strategia UE 2020", vorbește despre eforturi individuale cu suportul Uniunii Europene.¹⁹

Este necesară o cooperare eficientă între știință și societate pentru recrutarea de talente noi în domeniul științific și pentru asocierea excelenței științifice cu conștientizarea și responsabilitatea socială. Aceasta înseamnă înțelegerea provocărilor cu care se confruntă toate părțile.

Orizont 2020 sprijină, prin urmare, proiectele în care cetățenii participă la definirea activității de cercetare care le afectează viața de zi cu zi. O mai bună colaborare între comunitățile de specialiști și cele de nespecialiști cu privire la obiectivele și mijloacele de realizare a acestora va menține excelența științifică și va permite societății să își „apropie” rezultatele.

*Cine poate participa la programul Orizont 2020?*²⁰

- ***Pentru proiectele standard de cercetare*** – un consorțiu format din cel puțin trei entități juridice. Fiecare entitate trebuie să fie stabilită într-un stat membru al UE sau într-o țară asociată.

¹⁸ Idem

¹⁹ <http://www.romaniainoveaza.ro/media/Resurse/Analiza%20de%20impact.pdf>

²⁰ https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_RO_KI0213413RON.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- ***Pentru alte programe*** – Consiliul European pentru Cercetare, instrumentul pentru IMM-uri, cofinanțarea cererilor de propuneri sau a programelor naționale ori din sectorul public, coordonare și sprijin, formare și mobilitate– condiția minimă de participare este ca o entitate juridică să fie stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată.

Orizont 2020 este deschis participării tuturor. Programul Orizont 2020 dispune doar de un singur set de norme și proceduri simplificate, care trebuie respectate. Aceasta înseamnă că participanții se pot concentra asupra a ceea ce este cu adevărat important: cercetarea, inovarea și rezultatele.

Normele sunt concepute să garanteze corectitudinea, protecția participanților și să asigure cheltuirea adecvată a banilor publici.

Comisia a propus o creștere a bugetului UE pentru cercetare și dezvoltare de 80 de miliarde de euro pentru Orizontul 2020, iar statele membre s-au angajat la obiectivul UE de a investi în medie 3% din PIB-ul UE în cercetare până în 2020.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

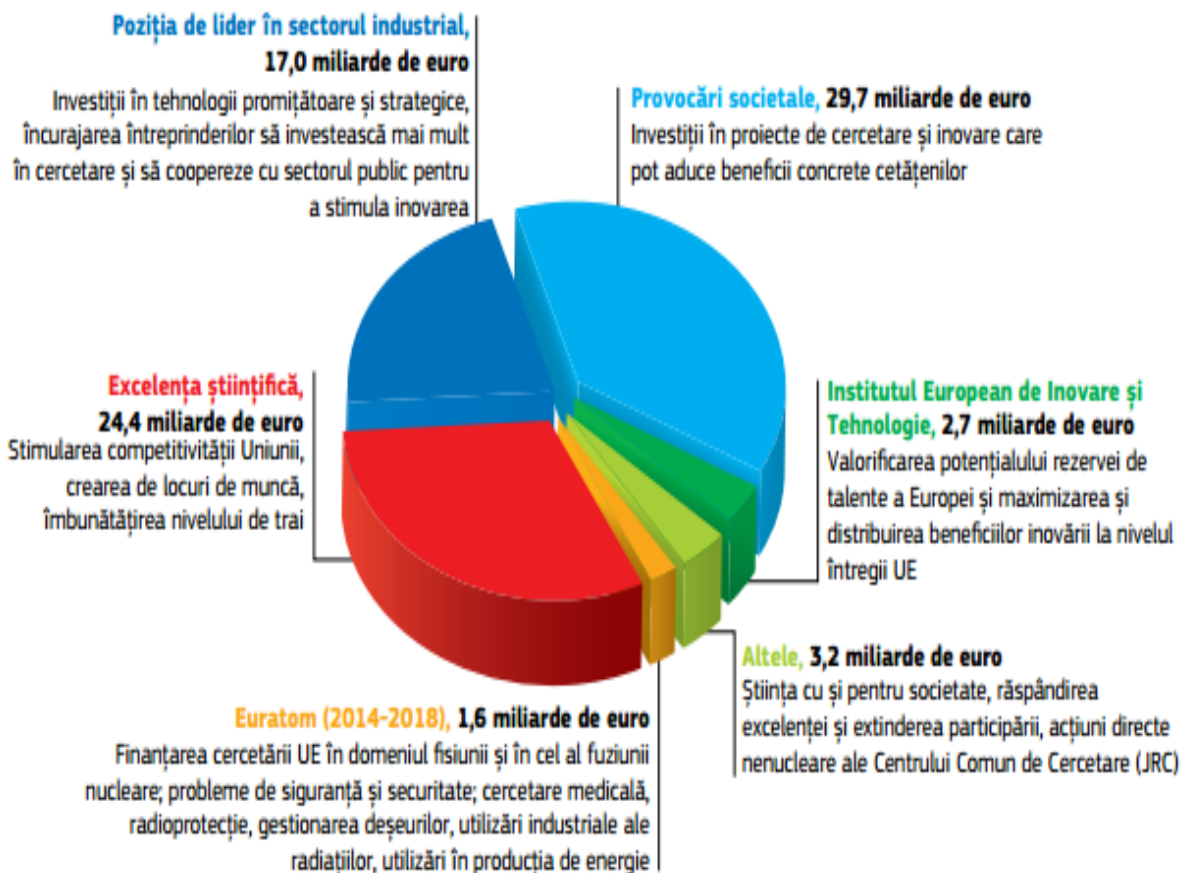
INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Mai jos vom prezenta un grafic cu bugetul programului orizont 2020²¹

BUGETUL PROGRAMULUI ORIZONT 2020

²¹ http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/research_ro.pdf

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Spațiul European de Cercetare

Consiliul European a subliniat faptul că, în scopul de a atrage talente și investiții, Europa are nevoie de o zonă de cercetare unificată, un spațiu deschis pentru cunoaștere, cercetare și inovare.

Spațiul European de Cercetare, va permite cercetătorilor, instituțiilor de cercetare și întreprinderilor să lucreze și să coopereze liber, dincolo de frontiere. Acesta este motivul pentru care Spațiul European de Cercetare se află în centrul strategiei Europa 2020.

Spațiul European de Cercetare are ca obiectiv cheie reducerea exodului de creiere, în special din regiunile mai slabe, precum și variația regională largă în cercetare și inovare, cu scopul de a crește excelența în cercetare pe teritoriul Uniunii prin specializarea inteligentă.

Spațiul European de Cercetare²² se bazează pe cele 27 de sisteme naționale de cercetare ale statelor membre finanțate din venituri naționale, reprezentând o zonă de cercetare unificată, deschisă către lume, bazată pe o piață internă în care cercetătorii, cunoștințele științifice și tehnologiile circulă liber și prin care Uniunea și statele sale membre să consolideze bazele tehnologice și științifice competitivitatea și capacitatea lor de a aborda în mod colectiv marile provocări.

Statele membre, permițând Europei să capitalizeze diversitatea științifică, culturală și geografică. Este vital ca statele membre și regiunile să construiască propriile sisteme de cercetare, bazate pe propriile lor forte, în conformitate cu specializarea inteligentă.

Cu toate acestea, pentru a realiza un Spațiul European de Cercetare global și competitiv pentru ca Europa să joace un rol de lider mondial, toate statele membre trebuie să participe iar sistemele naționale trebuie să fie mai deschise între ele, mai interconectate și mai inter-operabile. Toate acestea vor genera mai multă concurență și mai multă cooperare.

- **Concurența** asigură că finanțarea este alocată celor mai buni cercetători și echipe de cercetare

²² http://ec.europa.eu/research/era/pdf/era-communication/era-communication_en.pdf

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRATIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- **Cooperarea** permite ca mințile strălucite să lucreze împreună pentru a accelera descoperiri ce vor face față marilor provocări (îmbătrânirea populației, securitatea energetică, mobilitatea, degradarea mediului etc) și previne suprapunerea inutilă a cercetării naționale și investițiile în infrastructuri.

Prioritățile Spațiului European de Cercetare²³

- sisteme mai eficiente de cercetare naționale - inclusiv creșterea concurenței în afara frontierelor naționale și investiții mai mare în cercetare
- cooperarea transnațională și concurența - definirea și implementarea agendei de cercetare comune privind marile provocări, creșterea calității cercetării la nivel european prin concurență deschisă, construirea și rulearea în mod eficient a infrastructurii de cercetare-cheie.
- o piață liberă a muncii pentru cercetători – ce va asigura eliminarea barierelor din calea mobilității cercetătorilor.
- egalitatea de gen și integrarea dimensiunii de gen în cercetare
- accesul la și transferul de cunoștințe științifice inclusiv prin intermediul metodelor digitale.

Alte organisme europene din domeniul cercetării și inovării:²⁴

- Centrul Comun de Cercetare (CCC) - este un organism al Comisiei care oferă suport tehnic și științific independent, bazat pe date sigure, pentru dezvoltarea politicilor UE.
- Consiliul European pentru Cercetare (CEC) - sprijină în special proiectele de cercetare ambițioase și creative.
- Agenția Executivă pentru Cercetare (AEC) - gestionează aproape jumătate din granturile pentru cercetare acordate de UE.

²³ Idem

²⁴ http://europa.eu/pol/rd/index_ro.htm

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- Agenția Executivă pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (EASME)- gestionează mai multe programe ale UE menite să sprijine întreprinderile.
- Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA) - gestionează implementarea rețelelor trans-europene de transport.
- Institutul European de Inovare și Tehnologie - stabilește parteneriate între instituții de învățământ superior și organisme din domeniul cercetării/inovării, cunoscute sub numele de „comunități ale cunoașterii și inovării”.

Prin Decizia 2014/240/UE s-a vizat prelungirea cu încă cinci ani a Acordului de cooperare științifică și tehnologică dintre comunitatea Europeană (CE) și Statele Unite (SUA), semnat pentru prima dată la Washington în 5 decembrie 1997.²⁵

Obiectivul deciziei este de a consolida cooperarea dintre cele două părți semnatare în domeniile prioritare comune în care acestea desfășoară activități de cercetare științifică și tehnologică.

*Domeniile activităților de cooperare sunt următoarele:*²⁶

- mediul (inclusiv cercetarea privind climatul);
- biomedicina și sănătatea (inclusiv cercetarea privind SIDA, bolile infecțioase și consumul de droguri);
- agricultura;
- pescuitul;
- cercetarea în domeniul ingineriei;
- energia nenucleară;
- resursele naturale;
- științele materialelor (inclusiv nanotehnologiile) și metrologia;
- tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC);
- biotehnologia;

²⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=URISERV:ri0009&qid=1450786092708&from=RO>

²⁶ Idem

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- științele și tehnologiile marine;
- cercetarea în domeniul științelor sociale;
- transporturile;
- cercetarea în domeniul securității;
- cercetarea în domeniul spațiului;
- politica în domeniul științific și tehnologic, managementul, formarea și mobilitatea cercetătorilor științifici.

Acțiunile întreprinse în baza acordului vizează punerea în aplicare a programelor de cercetare, dezvoltarea tehnologică și demonstrarea prin promovarea cooperării cu și între întreprinderi, centre de cercetare și universități din statele SUA și din țările UE. De asemenea, acțiunile au drept scop încurajarea formării și a mobilității oamenilor de știință, precum și diseminarea și optimizarea rezultatelor cercetării, în condițiile respectării protecției proprietății intelectuale.

*Tendințe pe termen lung care afectează creșterea*²⁷

Atunci când a fost lansată, Strategia Europa 2020 se baza pe o viziune a provocărilor pe termen lung cu care se confrunta UE. Unele dintre acestea au fost puternic evidențiate pe parcursul crizei, altele au fost uneori neglijate din cauza numeroaselor chestiuni urgente care reprezentau priorități ale agendei politice.

Cele mai multe dintre provocările identificate în 2010 nu au dispărut, iar unele chiar s-au intensificat, dintre acestea putem enumera:

Schimbările sociale

Societatea europeană se transformă sub acțiunea forțelor interne și a celor mondiale, la care toată lumea se adaptează: noi stiluri de viață urbană și rurală, noi modele de consum și de

²⁷ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/europe2020stocktaking_ro.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
mobilitate, noi și diverse modele familiale, prezența din ce în ce mai accentuată a tehnologiei în
viața de zi cu zi etc.

Globalizarea și comerțul

UE este cel mai mare exportator la nivel mondial și ocupă, de asemenea, primul loc în lume la comerțul cu mărfuri. În ceea ce privește comerțul cu servicii, UE se plasează, de asemenea, pe primul loc în lume și dispune în continuare în acest domeniu de un mare potențial de creștere. Se estimează că, în următorii 10-15 ani, 90 % din creșterea mondială se va produce în afara UE, astfel încât UE are tot interesul să se asigure că întreprinderile sale continuă să fie foarte competitive și sunt capabile să acceseze noi piețe și să beneficieze de aceste surse de creștere.

Globalizarea nu înseamnă numai facilitarea comerțului și a schimburilor. Este vorba despre integrarea în lanțurile valorice mondiale și furnizarea de produse, servicii și tehnologii pe care nicio țară nu le-ar putea produce singură. Este vorba, de asemenea, despre crearea condițiilor necesare unui parteneriat echilibrat între țări și unei dezvoltări echilibrate a acestora, începând cu cele din vecinătatea Europei.

Evoluția productivității și utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC)

În ultimii treizeci de ani, creșterea Europei a înregistrat întârzieri față de alte economii avansate, iar o mare parte din acest decalaj care se accentuează este rezultatul unei creșteri slabe a productivității. Se consideră deseori că reformele produselor, ale serviciilor și ale piețelor muncii, dacă sunt bine calibrate și adaptate la nevoile economiei, au potențialul de a genera o creștere semnificativă a productivității pe termen lung.

Beneficiile tind să fie mai mari în țările periferice, datorită domeniului mai extins al reformei, dar și ca urmare a externalizării efectelor pozitive din zona euro. Îmbunătățirea calității

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 capitalului uman, a performanței sistemelor de cercetare, educație și formare și a capacității acestora de a încuraja inovarea este, de asemenea, esențială pentru stimularea productivității.

Sistemul nostru economic încurajează încă utilizarea inefficientă a resurselor, prin fixarea pentru unele dintre acestea a unor prețuri scăzute, situate sub costurile reale. Consiliul Mondial de Afaceri pentru Dezvoltare Durabilă estimează că, până în 2050, eficiența utilizării resurselor trebuie să crească de 4 până la 10 ori și că sunt necesare îmbunătățiri semnificative până în 2020. Promovarea unei utilizări mai eficiente a resurselor este foarte benefică pentru afaceri și ar trebui să contribuie la creșterea competitivității și a profitabilității.

De asemenea, aceasta ar putea impulsiona crearea de locuri de muncă și creșterea economică: în timpul crizei, măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice în sectorul rezidențial au contribuit semnificativ la creșterea cererii locale de locuri de muncă și la obținerea de economii financiare în timp.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.3 Rolul Eticii în cercetarea științifică

Definită de-a lungul timpului în diferite moduri, în funcție de context sau de domeniul specific de aplicabilitate practică, etica a fost focalizată pe principiile și standardele care ar trebui să guverneze relațiile sociale dintre indivizi și organizații și a suscitat întotdeauna interesul celor interesați să trăiască într-o lume mai bună, atentă la nevoile și aspirațiile celor din jur, menită să aprecieze adevăratele valori umane și să promoveze modelele exemplare de comportament.²⁸

Etimologic, cuvântul provine din cuvântul grec "ethos" care se traduce prin "felul sau maniera de a fi". Domeniul eticii, denumit și filosofia moralei, presupune sistematizarea, recomandarea conceptelor de comportare corectă cât și apărarea acestora. Scopul acestui domeniu este de a descoperi și a introduce principiile prin care caracterul și acțiunea umană să poată fi judecate.²⁹

Termenul de *morală* ne parvine de la latini și semnifică aproape același lucru. Cicero este cel care traduce *ethos* în latină prin *mores*, adică moravuri, obiceiuri. Astăzi noi folosim cuvântul *ethos* referindu-ne la atitudini, caracteristici, obiceiuri ce sunt specifice unei culturi sau popor sau grup uman.³⁰

Etica și morala sunt adesea asociate cu deontologia. Termenul deontologie (în limba greacă, „deon” – datorie, obligație) desemnează normele de conduită și obligațiile etice din cadrul unei profesii și aplică anumite norme morale particulare. Etica, morala și deontologia se referă la ceea ce este „drept”, „corect”, „just”.³¹

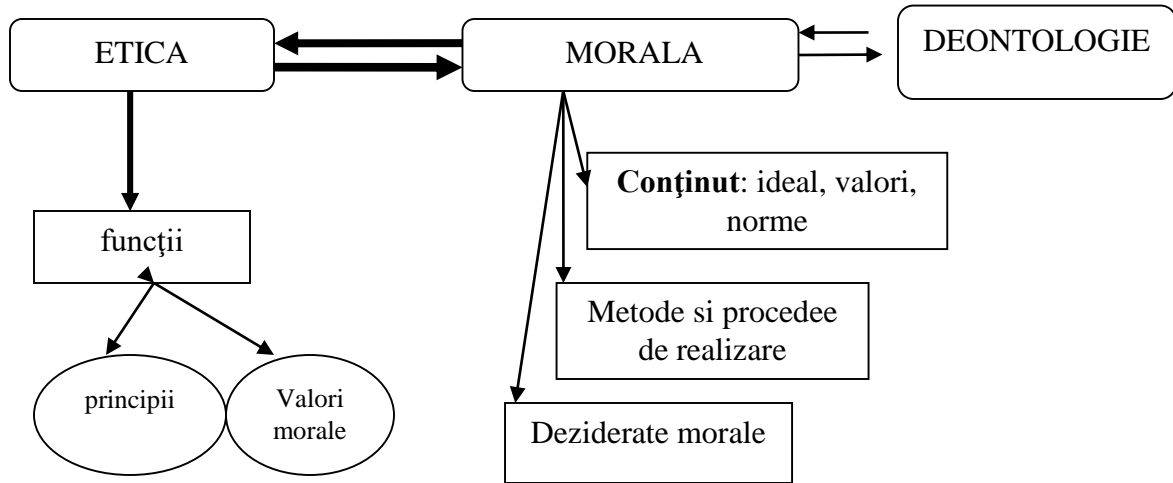
²⁸ http://www.ai.rei.ase.ro/ETICA%202012/Suport%20curs%20master%20-%20Etica%20si%20CSR_2012.pdf

²⁹ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, „Etica în Cercetare” http://www.strategie-cdi.ro/spice/admin/UserFiles/File/raportare_04_iulie_2007/L3-7%20-Etica.pdf

³⁰ Vasile Morar, „Etica și afacerile Morală elementară și responsabilitate socială” http://www.unibuc.ro/prof/morar_v/docs/res/2012augetica_si_afacerile.pdf

³¹ http://www.ai.rei.ase.ro/ETICA%202012/Suport%20curs%20master%20-%20Etica%20si%20CSR_2012.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române **etica** este știința care se ocupă cu studiul principiilor morale, cu legile lor de dezvoltare istorică, cu conținutul lor de clasă și cu rolul lor în viața socială; totalitatea normelor de conduită morală corespunzătoare ideologiei unei anumite clase sau societăți. *Etica este una dintre formele conștiinței sociale.*

Dicționarul filosofic³² definește etica drept disciplina filozofică, care studiază probleme practice și teoretice ale moralei. Termenul se mai întrebuințează adesea în vorbirea curentă și în sens de morală.

Etica³³ a apărut ca o parte componentă a doctrinelor filozofice încă din antichitate, cu timpul în cadrul eticii s-au constituit două părți: 1. Elaborarea și fundamentarea teoretică a unui sistem determinat de norme morale, a unui anumit cod moral și 2. Cercetarea problemelor teoretice propriu-zise ale originii și esenței moralei. Filosofii de orientare sau tendință materialistă (Aristotel, Epicur, Spinoza, Helvetius, Feuerbach etc.) au relevat faptul că noțiunile și normele morale sunt legate de nevoile și de interesele reale ale oamenilor, au promovat o morală laică, totodată ei nu au putut explica decât fragmentar originea și esența moralei, legile ei de dezvoltare. Eticienii idealişti au încercat să fundamenteze morala pe baza unui principiu spiritual („ideea de

³² Mic dicționar filozofic, Editura Politică, București 1973

³³ Idem

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 bine" la Platon, „ideea absolută” la Hegel, „rațiunea practica” la Kant) sau a voinței, în același timp, ei au atras atenția asupra unor probleme morale reale: răspândirea individuală (Socrate), principiul logic al noncontradicție în cercetarea etică (Platon), evidențierea libertății și demnității umane (Kant), raportul dintre moral și juridic, dintre morala subiectivă și morala colectivității (Hegel).

Etica marxistă dă o rezolvare întemeiată pe rezultatele științelor sociale particulare (antropologia, sociologia, psihologia) problemelor originii, esenței sociale și caracterului realist al moralei, privind morala ca un produs social-istoric, îi relevă caracterul de clasă în societățile împărțite în clase, fundamentează rolul maselor în elaborarea și asigurarea progresului moral, definește liberul arbitru drept capacitatea de a acționa în cunoștință de cauză, conferă acțiunilor, faptelor sociale ale personalității rolul de criteriu practic de apreciere al judecăților, gândurilor și sentimentelor morale ale acesteia.

În primul rând, etica în domeniul cercetării trebuie să fie construită pe baza unei etici universale. Orice efort de a stabili o etică pentru o zonă specială a societății, de exemplu, o etică universitară, trebuie să fie stabilit pe baza unor valori morale, norme și virtuți fundamentale. Să sperăm că, acestea vor fi valori precum încrederea, onestitatea, pace și prosperitate umană comună la nivel național și global.

Există mai multe funcții ale eticii:³⁴

1. Funcția cognitivă (de cunoaștere)- este funcția principala deoarece celelalte funcții nu pot fi realizate adesea decât cu condiția realizării ei, ea se poate realiza pe 3 trepte succesive:
 - Descriptiva -sistematizare a datelor vietii morale cu anumite tipologii sau tipuri de atitudini morale,relatii morale sau virtutii morale.

³⁴ <https://www.scribd.com/doc/74121468/Etica-Si-Deontologie-Profesionala>

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRATIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- Analitico-Sintetica-ea presupune o analiza a conexiunilor interne si externe ale diferitelor fenomene morale,pleaca de la o analiza globala si descopera toate componentele morale specifice.
 - Explicativa – factorii care explica geneza,structura,tipurile,progresul moral si perspectivele acestui progres.
2. Normativa sau Axiologica (Valorile)- Exista un sir de modalitati de realizare a functii axiologice sau normative.
- Neutralitatea sau obiectivismul stiintific-care are pretentia ca descrie si explica faptele pure fara sa ecranizeze puritatea cu posibile aprecieri ale ei.
 - Estetismul amoral- reprezinta o varianta mai subtila a neutralitatii.
 - Pluralismul moral-prezent in doctrinele eticii care selecteaza doar valori morale pozitive,doar formele binelui ignorind variantele raului.
 - Dogmatismul etic- orientarea dogmatica prezinta sfera valorilor, a faptelor ce stirnesc dorinta,tine de necesitate,deci tine de trebuie pentru ca trebuie.
3. Persuasivă (de convingere)- aceasta functie se realizeaza in discursul etic, si prin realizarea primelor 2 functii.
4. Functia educativa-este dezvaluita de Platon,Aristotel,ea antreneaza direct respectul si practicarea lui.Cunoasterea binelui avind un efect nemijlocit educativ.Dupa Aristotel moralitatea indivizilor are doua izvoare:
- Cunoasterea binelui
 - Experienta repetata si fixata in obisnuinta.
 -

Comportamentul uman este ghidat de o serie de principii etice, cum ar fi obligația de a acorda respectul cuvenit:³⁵

- vieții umane;

³⁵ Idem

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- demnității umane, integrității persoanei;
- democrației, rolul legii;
- prohibiției oricărui tratament inuman și degradant;
- diversității culturale, religioase și lingvistice;
- egalității și nediscriminării;
- libertății de expresie și informație ;
- libertății artelor și cercetării;
- proprietății și proprietății intelectuale;
- grijii față de sănătate;
- protecției consumatorului;
- drepturilor copilului, a persoanelor vârstnice și a persoanelor handicapate;
- mediului înconjurător;
- vieții private, protecției datelor cu caracter personal, ca și al informațiilor genetice;
- libertății și securității.

Având în vedere cele expuse mai sus, putem concluziona faptul că indiferent ce cuvinte folosim pentru a defini termenul de etică, conținutul său de normă morală cu caracter social, ce face referire la activitățile oamenilor, societății sau grupurilor sociale este evident.

În strânsă legătură cu etica în cercetare putem identifica, etica politică cea care se preocupă de modul în care instituțiile și mecanismele instituționale satisfac sau traduc în practică principii sau teorii abstracte ale dreptății, precum și de modul în care virtuțile civice contribuie la soliditatea și stabilitatea democrației moderne.

În acest scop, ea oferă anumite standarde și principii în termenii cărora sunt evaluate organizarea politică a unei societăți, instituțiile și rînduiriile ei economice și sociale. Prin aceasta, etica politică are o dimensiune prescriptivă și normativă, fiind un mod de a testa corectitudinea sub aspect moral a acțiunilor agenților politici.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Politica și etica sunt ambele preocupate să răspundă la întrebarea „Ce trebuie făcut?”

Cum trebuie rezolvate problemele majore cu care se confruntă societățile (inegalitățile, sărăcia) sau problemele care apar în relațiile dintre state (război, intervenția umanitară)? Soluționarea lor reclamă, desigur, acțiune politică, adică măsuri economice, juridice și tehnologice. Dar politica nu poate recurge la orice măsuri. Etica este cea care impune acțiunii politice anumite cerințe sau constrângeri, atrăgându-i atenția asupra limitelor ei, stabilind ceea ce poate face sau ceea ce îi este permis să facă. De asemenea, ea semnalează politiciii că orice soluție adoptată de ea nu este decât provizorie și temporară.

Deci, etica și politica acționează fiecare ca un gen de constrângere pentru cealaltă, ceea ce face ca decizia și acțiunea să se afle mereu undeva între ele, evitându-se atât recurgerea la „metode nescrupuloase al căror model este oferit de *Realpolitik*”, cât și „retorica idealismului imprudent, pierdută în vise utopice.” Acest mod de înțelegere a intersecției dintre etică și politică presupune „a intui ce înseamnă a acționa cu respect și bunăvoință față de ceilalți, astfel încât toate deciziile să aibă aceste standarde etice ca pietre de încercare ale judecății.”³⁶

Etica în cercetare cuprinde două valori fundamentale:

1. Libertatea- Libertatea academică și libertatea de cercetare sunt foarte importante în universitățile din întreaga lume, iar acest lucru este fundamental pentru cercetare. Universitățile și institutele de cercetare ar trebui să fie o zonă liberă în societate. Libertatea în gândire, ideologie sau religie, libertatea de discurs, libertatea de gândire, de cercetare, publicare și gândirea critică.

³⁶ Marguerite La Caze, “At the Intersection: Kant, Derrida, and the Relation between Ethics and Politics”, *Political Theory*, Volume 35, Number 6, December 2007: 781-805, Sage Publications,

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

2. **Integritatea academică** arerolul de a apăra și de a promova integritatea în cercetar, de exemplu: libera alegere a metodelor, a întrebărilor și sarcinilor, publicarea, gândirea critică. Nimeni nu ar trebui să decidă rezultatele cercetării în avans. Fără aplicarea principiului de integritate se pierde identitatea cercetătorilor, instituțiilor de cercetare și a universităților.

Cum putem implementa standarde etice în rândul cercetătorilor?

Cred că acest lucru trebuie să cuprindă cel puțin trei condiții:

1. Este nevoie de un document ce cuprinde orientări etice pentru cercetare, aceste orientări ar trebui să fie familiare tuturor cercetătorilor. Toate întrebările cu o dimensiune de cercetare etică ar trebui să fie cuprinse în acest document, ce ar trebui să cuprindă și o procedură transparentă pentru gestionarea conflictelor.
2. Documentul menționat mai sus reprezintă condiția fundamentală de implementare a condițiilor etice în cercetare, acesta trebuie completat responsabilitatea cercetătorului și cu existența unui dialog între persoanele/instituțiile implicate cu privire la aceste valori.
3. În cele din urmă, este extrem de important ca universitățile/instituțiile de cercetare să aibă reguli și valori clare și publice cu privire la cercetare. În caz contrar, se poate pierde încrederea societății, deoarece este prea ușor să se piardă încredere din cauza unui singur scandal sau conflict de interese cu o companie care furnizează finanțarea.

Managementul eticii

Etica și morala sunt permanente ale vieții spiritual-umane. Interesul actual este însă nuanțat și amplificat de progresul tehnologic fără precedent al societății, prin problemele intens dezbătute ale efectelor asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale ființei umane (de exemplu,

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 tehnologiile medicale, transplanturile, fertilizarea în vitro, clonarea sau menținerea artificială a funcțiilor vitale) sau asupra mediului (poluarea, încălzirea globală).³⁷

Managementul etic reprezintă managementul tuturor elementelor ce țin de viața morală a unei organizații. Managementul etic presupune descrierea și analiza situației etice curente, determinarea situației dezirabile și decizia asupra măsurilor care trebuie luate pentru a o atinge, în perfectă concordanță cu celelalte forme de management.

³⁷ <http://www.humanistica.ro/anuare/2011/Continut/Art%2025.pdf>

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Capitolul II: Analiza problemelor de etică reflectate în documentele organismelor internaționale

Civilizația europeană este în bună măsură definită de apariția unei forme de organizare numită „societate învățată” sau „societate științifică”. Aceasta este de regulă o asociație a unor persoane preocupate de un domeniu. În interiorul unei astfel de asociații multe din problemele de comunicare aparent intractabile, se reduc substanțial sau dispar.

Mai întâi, membrii societății împartășesc același limbaj și un set de cunoștințe comparabil în domeniu, apoi novicii care intră în societate atribuie de regula membrilor mai vechi o anumită autoritate și oricum comunică destul de mult cu ceilalți membrii.

Cercetarea științifică este această artă a evadării din multe probleme mici într-o problemă mai generală, și apoi a antrenării restului societății în această evadare. Drumul pe care se face evadarea este un nou limbaj.³⁸

Cercetarea și inovarea ameliorează condițiile de viață și de muncă ale europenilor, îmbunătățesc competitivitatea Europei, stimulează creșterea economică și creează locuri de muncă. Calitatea vieții crește datorită aportului cercetării și inovării în domenii precum asistența medicală, transporturile, serviciile digitale și dezvoltarea a numeroase produse și servicii noi.

Uniunea Europeană este un actor major în peisajul științific și tehnologic mondial și un lider incontestabil în multe domenii, precum energia din surse regenerabile și protecția mediului. Viitorul Europei este legat de capacitatea sa de inovare, de transformare a marilor idei în produse și servicii care să creeze creștere economică și locuri de muncă.³⁹

La nivel instituțional, UE completează acțiunile întreprinse de statele membre în scopul difuzării și valorificării rezultatelor activităților cercetării științifice și al dezvoltării tehnologice.

³⁸ <http://www.ad-astra.ro/journal/7/corlan.pdf>

³⁹ http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/research_ro.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Uniunea desfășoară următoarele acțiuni care completează acțiunile întreprinse în statele membre:⁴⁰

- pune în aplicare programele de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative, promovând cooperarea cu și între întreprinderi, centre de cercetare și universități;
- promovează cooperarea în materie de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrativă a Uniunii cu țările terțe și organizațiile internaționale;
- diseminează și valorifică rezultatele activităților în materie de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrativă ale Uniunii;
- stimulează formarea profesională și mobilitatea cercetătorilor din Uniune

Din punct de vedere financiar, Uniunea Europeană și-a propus susținerea institutelor de cercetare și atragerea tinerilor spre cariere științifice, știut fiind că o calitate superioară a vieții depinde în mod vital de progresul științei și de aplicarea rezultatelor cercetării în societatea respectivă.⁴¹

Zonă de etică se reflectă în strategiile multor ministere și autorități administrative naționale, iar în spațiul european există un număr considerabil de coduri de etică emise de universități, academii și alte organizații de cercetare.

Pentru ca cercetarea științifică să fie etic acceptabilă și sigură iar hotărârile ei credibile, comportarea în cercetare trebuie să fie conformă unei bune practici științifice. Buna practică științifică atrage cercetătorii și experții în știință:⁴²

1. să urmeze moduri de acțiune aprobate de comunitatea științifică, adică integritate, meticulozitate și acuratețe în conduita în cercetare și prezentarea rezultatelor cât și în judecarea cercetării și a rezultatelor ei;

⁴⁰ http://europa.eu/pol/pdf/consolidated-treaties_ro.pdf#nameddest=article179

⁴¹ Ileana Pascal, Monica Vlad, Ștefan Deaconu, Codru Vrabie, „Știința și Ceretare”
http://eufinantare.info/Documente/Capitolele_negociere/17.stiinta_cercetarefinal.pdf

⁴² Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, Op. Cit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

2. să folosească colecții de date etic confirmate, metode de cercetare și de evaluare conforme cu criteriile științifice și să practice o deschidere proprie cunoașterii științifice la publicarea rezultatelor;
3. să ia în considerare munca și realizările altor cercetători, respectându-le munca și acordându-le creditul și greutatea cuvenite realizărilor lor în ducerea la bun sfârșit a cercetărilor proprii și în publicarea rezultatelor;

Principiile generale ale eticii muncii științifice care sunt comune pentru toate ramurile cercetării științifice pot fi rezumate după cum urmează:

- furnizarea de informații veridice atunci când solicită sprijin pentru cercetare
- tratamentul imparțial al rezultatelor studiului, observației sau experimentului
- citarea sursei atunci când se preiau rezultatele din altă parte
- prudență în furnizarea de informații către publicul larg cu privire la beneficiile de cercetare

Respectarea acestor principii este una dintre responsabilitățile fundamentale ale cercetătorilor.

Cercetarea în orice domeniu conține obligatoriu considerente etice, în special atunci când cercetarea include „științe” precum biologia, fizica și medicina dilemele etice nu pot fi evitate.

Multe probleme etice constau în existența conflictelor dintre două valori sau norme etice. Unele probleme nu sunt numai probleme, ci dileme reale; nu există nici o soluție clară, nici un răspuns totală acceptabil pentru ceea ce este o acțiune corectă.

De exemplu:

Primul exemplu pleacă de la întrebarea dacă cercetare pe animale este acceptabilă din punct de vedere etic este un tipic conflict între principii etice. În fundalul conflictului etic se află puncte de vedere diferite cu privire la natura sau starea ființei umane și animale. Probabil un punct de vedere umanist va apăra diferențele între ființele umane și animale și - poate - să fie mai liberală în ceea ce privește cercetarea de laborator pe animale.

Alt punct de vedere, ar fi cel conform căruia toate ființele vii sunt de valoare egală și pune accentul nu pe diferențele dintre animale și oameni, ci pe capacitatea de a suferi, de a avea emoții,

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 o astfel de viziune va fi - probabil - mai restrictivă în ceea ce privește cercetarea pe animale, din cauza suferinței animalelor.

Pe de o parte, există interesul multor cercetători și oameni bolnavi în obținerea mai multor cunoștințe, în scopul de a dezvolta medicamente ce pot salva vieți iar pe de altă parte, există interesul de a proteja animalele de suferință.

Al doilea exemplu ilustrează relațiile și uneori, dependența dintre cercetător și finanțator, de exemplu industria, mai ales atunci când vine vorba de comercializarea produselor de cercetare rezultate. În urma tuturor acestor întrebări, este important să ne amintim că scopul principal și valorile eticii de cercetare sunt: libertatea și integritatea absolută a cercetării. Tot ceea ce amenință aceste valori ar trebui să fie evitate.

La nivel internațional există organisme care în domeniul eticii au următoarele roluri principale:

- favorizarea dialogului între comunitățile științifice, factorii de decizie și marele public;
- asigurarea rolului de consiliere pe lângă factorii de decizie;
- decelarea semnalelor precursore situațiilor de risc;
- asigurarea unui forum intelectual de schimburi de idei și de experiențe cu elaborarea de recomandări.

Organizațiile cheie la nivelul Europei care abordează problemele de etică și de știință sunt:

- Comisia Europeană
- OCDE - Organizația pentru cooperare și dezvoltare economică,
- UNESCO - Organizația Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură,
- OMS - Organizația mondială a sănătății,
- FAO - Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură,
- Grupul European de Etică pentru Științe și Tehnologii Noi,

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- NEC FORUM - Forumul consiliilor naționale de etică.

Aceste organisme au ca atribuții principale: asigurarea rolului de consiliere, asigurarea unui forum intelectual unde se pot schimba idei, experiențe și bune practici, favorizarea unui dialog constructiv între actori implicați în sistemul de cercetare.

La nivelul ONU, în cadrul UNESCO, există Comisia mondială de etică a cunoștințelor științifice și tehnologice, iar la nivelul Comisiei Europene există Grupul european de etică a științelor și noilor tehnologii.

În decembrie 1997, Comisia Europeană a înființat Grupul european de etică în științe și tehnologii, ca un succesor al Grupului de consilieri pentru etică și biotehnologii. Grupul este o instanță neutră, independentă, pluralistă și pluridisciplinară, care are ca atribuție principală emiterea de avize către Comisie, cu privire la aspectele etice din știință și din noile tehnologii, pentru elaborarea legislației sau stabilirea politicilor comunitare. În afara acestora există numeroase organisme specializate în etica din domeniile biomedicale.

Etica în relațiile internaționale

Dezbaterile asupra normelor morale sunt de interes și preocupare contemporană, iar Hans Kung se întreabă dacă este posibil un consens etic de dimensiuni globale, un acord asupra valorilor, criteriilor și atitudinilor particulare? Autorul atrage atenția că această etică globală nu este o nouă ideologie sau o suprastructură și nu încearcă să facă eticile diferitelor religii sau filozofii superflue, ci reprezintă un minim necesar de valori, criterii și atitudini de bază umane.⁴³

În ultimii ani a apărut o nouă și bogată literatură privind opțiunile morale inerente luării deciziilor în politica externă, literatură ce oferă recomandări pentru o conduită etică în afacerile externe. În general, acest demers s-a concentrat asupra unor chestiuni particulare de

⁴³ <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/152/art02-Albescu.html>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 morală, cum ar fi neproliferarea armelor nucleare, inechitatea distribuiri resurselor între națiuni etc.⁴⁴

Pentru a evidenția rolul moralității în relațiile internaționale, Reinhold Niebuhr consideră că nesiguranța este un atribut de necontestat al ființei umane, iar dorința de a o depăși îndreaptă spre voința de putere, prin intermediul căreia, în mod eronat, se consideră că omul se desprinde din învelișul limitelor, în timp ce cunoașterea sa dobândește rangul de realitate ultimă și esențială.

⁴⁴ <http://documents.mx/documents/etica-si-morala-in-relatii-internationale.html>

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.1 Comisia Europeană

Rolul Comisiei:⁴⁵

- *propune reglementări* pe care le supune aprobării (Parlamentului European și Consiliul de Miniștri)
- *asigură respectarea legislației europene* (dacă este necesar, cu ajutorul Curții de Justiție a UE)
- *stabilește obiective și priorități de acțiune* pe care le prezintă în programul de lucru anual, iar ulterior depune eforturi pentru îndeplinirea lor
- gestionează și pune în aplicare *politicile* și bugetul UE.
- reprezintă Uniunea pe plan extern (de exemplu, negociază acorduri comerciale între UE și alte țări).

Comisarii se reunesc în cadrul colegiului o dată pe săptămână, de obicei în ziua de miercuri. Aceste reuniuni au loc la Bruxelles, iar ordinea lor de zi este stabilită de președinte.

Știința și tehnologia contribuie la noi inovații, care sunt esențiale pentru competitivitatea Europei la nivel internațional. Dezvoltarea competitivității în Europa nu se poate face bine fără a include cetățeanul în procesul de a produce și de a menține cea mai bună corespondență între potențiale realizările și nevoile și aspirațiile cetățenilor (cum ar fi pacea, ocuparea forței de muncă, securitatea, sănătatea și dezvoltarea durabilă a planetei).

Progresele în domeniul biotehnologiei și biomedicinei a dus la includerea problemei eticii în fiecare Programul-cadru de cercetare al Comisiei Europene.

Direcția Generală Cercetare și Inovare a Comisiei Europene este hotărâtă să elimine decalajul dintre comunitatea științifică și societate în general, iar pentru a atinge acest obiectiv, a întreprins următoarele demersuri:⁴⁶

⁴⁵ http://ec.europa.eu/about/index_ro.htm#what-we-do

⁴⁶ <http://ec.europa.eu/research/swafs/index.cfm?pg=about>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

La 26 iunie 2001, miniștrii europeni de cercetare au adoptat o rezoluție care invită atât statele membre ale UE cât și Comisia Europeană să devină mai active în aducerea științei și societății mai aproape.

În 2001, planul de acțiune "Știință și societate" a fost lansat pentru a stabili o strategie comună în demersul de a face o mai bună legătură între știință și cetățenii europeni.

În 2007, sub al 7-lea Program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică, „Știință și Societate” a devenit „Știința în societate”, cu obiectivul principal de a promova implicarea publicului și a unui dialog susținut cu două sensuri între știință și societatea civilă.

Din 2010 în cadrul programului „Știința în societatea” fost de a dezvolta un concept cadru pentru cercetare și inovare responsabilă, aceasta înseamnă că actorii societății trebuie să lucreze împreună pe parcursul întregului proces de cercetare și inovare în scopul de a alinia mai bine atât procesul cât și rezultatele acestuia, cu valorile, nevoile și așteptările societății europene.

Acest efort este continuat cu programul "Știință, cu și pentru Societatea" Orizontul 2020, iar lecțiile învățate au dat naștere la conceptul de cercetare și inovare responsabilă, care a fost testat și promovat în ultimii ani și este acum un aspect transversal în cadrul Orizontului 2020.

În documentul de lucru al Comisiei (Orizontul 2020), au fost propuse trei obiective tematice importante pentru UE având ca orizont anul 2020: crearea de valoare prin cunoaștere, dezvoltarea competențelor cetățenilor în cadrul unor societăți care favorizează incluziunea și crearea unei economii competitive, conectate și ecologice.⁴⁷

Creșterea economică bazată pe cunoaștere: noua strategie trebuie să ofere condiții cadru adecvate pentru inovare și cercetare, prin oferirea de stimulente și punerea în comun a resurselor publice și private. Educația și cercetarea, inovarea și creativitatea sunt principalele priorități pentru realizarea societății europene bazată pe cunoaștere.

Dezvoltarea competențelor cetățenilor în cadrul unor societăți care favorizează incluziunea: beneficiile economiei bazate pe cunoaștere depind de contribuția directă a forței de muncă, competențele acestuia constituind un element central pentru creșterea economică

⁴⁷ <http://www.romaniainoveaza.ro/media/Resurse/Analiza%20de%20impact.pdf>

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 europeană. Întărirea culturii antreprenoriale, cu accent pe o atitudine pozitivă în asumarea riscurilor și a capacității de inovare, reprezintă un instrument care contribuie la creșterea economică.

Crearea unei economii competitive, conectate și ecologice: noua economie a UE va trebui să facă față constrângerilor impuse de creșterea prețurilor la energie, de concurența în creștere pentru resurse și piețe, dar și a celor impuse de emisiile de carbon. Europa are nevoie de infrastructuri de transport și energie modernizate și interconectate, precum și de acoperire de 100% în bandă largă. Politica industrială trebuie să aibă o nouă abordare prin punerea accentului pe sustenabilitate, inovare și competențe, astfel încât să poată contribui efectiv la creștere și creare de locuri de muncă.

În martie 2005, Comisia Europeană adoptă Recomandarea 2005/251/CE cu privire la Carta europeană a cercetătorului și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor.

Carta europeană a cercetătorului specifică rolurile, responsabilitățile și prerogativele cercetătorilor și angajatorilor. Carta și Codul conțin 40 de principii și condiții generale care sunt structurate pe patru dimensiuni:⁴⁸

- Aspecte etice și profesionale;
- Recrutare;
- Condiții de muncă și securitate socială;
- Training.

1. Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor.

Aceste două documente⁴⁹ sunt elemente cheie ale politicii Uniunii Europene de a transforma munca în cercetare ca profesie într-o carieră atrăgătoare, care reprezintă o caracteristică

⁴⁸ <http://www.uaic.ro/cercetare/carta-europeana-cercetatorului-si-codul-de-conduita-pentru-recrutarea-cercetatorilor/>

⁴⁹ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, Op. Cit

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 vitală a strategiei sale de a stimula dezvoltarea economică și creșterea numărului de locuri de muncă. Carta și Codul de Conduită vor atribui fiecărui cercetător în parte aceleași drepturi și obligații indiferent de locul din Uniunea Europeană în care își pot desfășura activitatea. Aceasta ar trebui să ajute la contracararea faptului că cercetarea în Europa este fragmentată la nivel local, regional, național sau sectorial și permite Europei să-și valorifice la maxim potențialul științific.

*Carta Europeană a Cercetătorilor*⁵⁰ este un set de principii și de condiții generale care specifică rolurile, responsabilitățile și drepturile atât ale cercetătorilor, cât și ale angajatorilor și/ sau sponsorilor cercetătorilor.

Scopul acestei Carte este acela de a se asigura că natura relației dintre cercetători și angajatori sau sponsori conduce la o activitate de succes în generarea, transferul și distribuirea de cunoștințe și de dezvoltare tehnologică și la dezvoltarea carierei cercetătorilor.

De asemenea, Carta recunoaște valoarea tuturor formelor de mobilitate ca instrumente pentru susținerea evoluției profesionale a cercetătorilor.

Carta se adresează tuturor cercetătorilor din Uniunea Europeană în toate fazele de carieră și acoperă toate domeniile de cercetare din sectorul public și privat, indiferent de natura angajării, de statutul legal al angajatorului sau de tipul de organizație sau instituție în care aceștia își desfășoară activitatea. Documentul consideră rolurile multiple pe care le au cercetătorii, care sunt desemnați nu numai să realizeze cercetarea, ci au și atribuții ca supraveghetori, mentori, manageri sau atribuții administrative.

La fundamentul acestei Carte se află principiul că atât cercetătorii, cât și angajatorii și/ sau sponsorii au obligația de a se asigura că îndeplinesc condițiile legislației naționale sau regionale, proprii. Acolo unde cercetătorii se bucură de un statut și de drepturi care, într-un anumit sens, sunt mai favorabile decât cele prevăzute de această Carte, termenii acesteia nu vor fi invocați pentru a se diminua statutul sau drepturile dobândite deja.

⁵⁰ Carta Europeană a Cercetătorilor <http://www.euraxess.gov.ro/CartaCercetatorului.pdf>

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Atât cercetătorii, cât și angajatorii și sponsorii care aderă la Cartă vor respecta, de asemenea, drepturile fundamentale și principiile recunoscute de către Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene.

Conform Cartei, principiile și condițiile generale, aplicabile *Cercetătorilor* sunt:

- **Libertatea de cercetare:** Cercetătorii trebuie să își concentreze activitatea pentru binele omenirii și pentru extinderea frontierelor cunoașterii științifice, dar, în același timp, se bucură de libertatea de gândire și de exprimare și libertatea de a identifica metode prin care să se rezolve probleme, în conformitate cu principiile și practicile de etică, recunoscute.
- **Principiile etice:** Cercetătorii trebuie să adere la practicile etice recunoscute și principiile fundamentale ale eticii, corespunzătoare disciplinei lor (disciplinelor lor), precum și la standardele de etică, existente în diferitele Coduri de Etică naționale, sectoriale sau instituționale
- **Responsabilitatea profesională:** Cercetătorii trebuie să facă toate eforturile necesare pentru a se asigura că activitatea lor este relevantă pentru societate și că nu dublează cercetările realizate anterior, în altă parte.
- **Atitudinea profesională:** Cercetătorii trebuie să fie familiarizați cu obiectivele strategice care guvernează domeniul lor de cercetare și cu mecanismele de finanțare.
- **Obligații contractuale și legale:** Cercetătorii de la toate nivelele trebuie să fie familiarizați cu reglementările la nivel național, sectorial sau instituțional care guvernează condițiile de formare profesională sau de activitate. Aceasta include reglementările privind drepturile de proprietate intelectuală și solicitările și condițiile cerute de sponsori, indiferent de natura contractului lor.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- **Responsabilitate:** Cercetătorii trebuie să fie conștienți că sunt răspunzători în fața angajatorilor lor, sponsorilor lor sau a altor instituții publice sau private, precum și, din motive de etică, în fața societății ca tot.
- **Buna practică în cercetare:** Permanent, cercetătorii trebuie să adopte practici de lucru sigure, în conformitate cu legislația națională, inclusiv să ia măsurile necesare pentru protejarea sănătății și pentru siguranță, precum și pentru recuperarea după dezastre ale tehnologiei informaționale.
- **Distribuția, exploatarea rezultatelor:** În conformitate cu obligațiile lor contractuale, toți cercetătorii trebuie să se asigure că rezultatele cercetării lor sunt distribuite și exploatate, de exemplu: comunicate, transferate într-o altă cercetare sau, dacă este posibil, comercializate.
- **Angajamentul public:** Cercetătorii trebuie să se asigure că activitățile lor de cercetare sunt cunoscute în ansamblul societății într-un astfel de mod încât ele să fie înțelese de profani (nespecialiști), prin aceasta ameliorându-se înțelegerea științei de către public.
- **Relația cu supraveghetorii:** În etapa de formare, cercetătorii trebuie să stabilească o relație structurată și periodică cu supraveghetorul (supraveghetorii) lor și cu reprezentantul (reprezentanții) facultății/ departamentului, astfel încât să beneficieze din plin de această relație
- **Îndatoriri de supraveghere și manageriale:** Cercetătorii principali trebuie să acorde o atenție specială rolului lor multiplu de: supraveghetori, mentori, consilieri de carieră, lideri, coordonatori de proiect, manageri sau comunicatori științifici.
- **Dezvoltarea profesională continuă:** Cercetătorii din toate stadiile carierei trebuie să caute să-și îmbunătățească permanent activitatea prin actualizarea și extinderea aptitudinilor și competențelor lor

Conform Cartei, principii și condițiile generale aplicabile **angajatorilor/sponsorilor** sunt:

- **Recunoașterea profesiei:** Toți cercetătorii angajați într-o carieră de cercetare trebuie să fie recunoscuți drept profesioniști și să fie tratați ca atare.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- **Nediscriminare:** Angajatorii / sponsorii cercetătorilor nu vor face nici un fel de discriminări pe bază de sex, vârstă, etnie, origine națională sau socială, religie sau convingeri ideologice, orientare sexuală, limbă, handicap, opinii politice, condiții economice sau sociale.
- **Mediul de cercetare:** Angajatorii / sponsorii cercetătorilor trebuie să se asigure că este creat cel mai stimulat mediu de cercetare sau de formare în domeniu, care oferă echipamentele, facilitățile și oportunitățile corespunzătoare, inclusiv pentru colaborarea la distanță cu alte rețele de cercetare și că sunt respectate reglementările naționale sau sectoriale privind protecția sănătății și a siguranței în cercetare.
- **Condiții de lucru:** Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că cercetătorilor, inclusiv cercetătorilor cu dizabilități, condițiile bune de lucru. Între altele, trebuie acordată o atenție specială programului flexibil de lucru, activității part-time, activității la domiciliu și concediului de sărbători, precum și prevederilor financiare și administrative necesare, care reglementează acest tip de aranjamente.
- **Stabilitatea și permanența angajării:** Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că performanța activității derulate de cercetători nu este subminată de instabilitatea contractelor de muncă și, în consecință, trebuie să se angajeze cât de mult posibil în îmbunătățirea stabilității condițiilor de angajare pentru cercetători.
- **Finanțare și salarii:** Angajatorii / sponsorii cercetătorilor trebuie să se asigure că aceștia se bucură de condiții corecte și atractive de finanțare și/ sau de salarii cu prevederi echitabile de asigurări sociale, în conformitate cu prevederile legislației naționale din domeniu și cu cele din contractele colective de muncă la nivel național sau de ramură.
- **Egalitatea de șanse:** Angajatorii / sponsorii trebuie să aibă în vedere egalitatea de șanse pentru toate categoriile de personal, inclusiv la nivel de supraveghere și la cel managerial. Aceasta se poate dobândi pe baza unei politici de șanse egale atât la recrutare, cât și în toate etapele carierei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- ***Evoluția carierei:*** Angajatorii /sponsorii cercetătorilor trebuie să elaboreze, preferabil în cadrul managementului propriu al resurselor umane, o strategie de evoluție a carierei pentru toate categoriile de cercetători, indiferent de situația lor contractuală.
- ***Valoarea mobilității:*** Angajatorii/sponsorii trebuie să recunoască valoarea mobilității geografice, inter-sectoriale, inter și trans-disciplinare , precum și pe cea a mobilității între sectorul public și cel privat drept căi importante de creștere a cunoștințelor științifice și profesionale pentru fiecare etapă a carierei cercetătorului.
- ***Accesul la formarea profesională în cercetare și la dezvoltarea continuă:*** Angajatorii/sponsorii trebuie să se asigure că tuturor categoriile de cercetători, indiferent de situația lor contractuală, li se oferă oportunități de evoluție profesională și ameliorare a posibilității lor de angajare prin accesul la măsuri de dezvoltare continuă a aptitudinilor și competențelor lor.
- ***Accesul la consultanța pentru carieră:*** Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că, indiferent de situația lor contractuală, tuturor categoriilor de cercetători le este oferită consultanță pentru carieră și asistență pentru ocuparea unui loc de muncă, fie în cadrul instituțiilor implicate, fie prin colaborare cu alte structuri
- ***Drepturile de proprietate intelectuală:*** Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că toate categoriile de cercetători se bucură de beneficiile rezultate din exploatarea (dacă există) rezultatelor activității lor de Cercetare.
- ***Drepturile de coautor:*** Trebuie considerat ca un aspect pozitiv de către instituții atunci când se realizează evaluarea personalului, ca dovadă a unei abordări constructive în realizarea activității de cercetare.
- ***Supraveghere:*** Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că există o persoană identificată la care să poată apela cercetătorii debutanți pentru îndeplinirea îndatoririlor lor profesionale și trebuie să informeze cercetătorii cu privire la aceasta.
- ***Predarea:*** Reprezintă o cale esențială pentru structurarea și diseminarea cunoștințelor și, în concluzie, trebuie considerată drept o opțiune de valoare în traseul carierei cercetătorilor.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Angajatorii / sponsorii trebuie să se asigure că îndatoririle de predare sunt remunerate corespunzător și sunt luate în considerare în sistemele de evaluare/ apreciere.

- **Sistemele de evaluare/ apreciere:** Pentru toate categoriile de cercetători, inclusiv pentru cercetătorii principali, angajatorii / sponsorii trebuie să introducă sisteme de evaluare/ apreciere pentru evaluarea periodică a performanței lor profesionale, care să se realizeze într-o manieră transparentă de către un comitet independent
- **Sesizări/reclamații:** În conformitate cu reglementările naționale, angajatorii/ sponsorii cercetătorilor trebuie să stabilească procedurile corespunzătoare de analiză a sesizărilor/reclamațiilor cercetătorilor, inclusiv a celor referitoare la conflictele dintre supraveghetor(i) și debutanți.
- **Participarea în organismele de luare a deciziilor:** Angajatorii/sponsorii cercetătorilor trebuie să recunoască dreptul legitim prin care cercetătorii sunt reprezentați în organismele relevante de informare, consultare și luare a deciziilor din cadrul instituțiilor în care își desfășoară activitatea.
- **Recrutare:** Angajatorii/sponsorii trebuie să se asigure că standardele de intrare și admitere pentru cercetători, în special la începutul carierei, sunt clar specificate

Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor constă într-un set de principii și condiții generale care trebuie urmate de către angajatori și/ sau sponsori atunci când numesc sau recrutează cercetători.

Aceste principii și condiții trebuie să asigure respectarea valorilor de tipul transparenței procesului de recrutare și a tratamentului egal pentru toți solicitanții, în special avându-se în vedere dezvoltarea unei piețe europene atractive, deschise și sustenabile. Aceste principii și condiții sunt complementare celor expuse în Carta europeană a cercetătorilor.⁵¹

Conform **Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor**, principiile și condiții generale sunt:

⁵¹ Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor <http://www.euraxess.gov.ro/CartaCercetatorului.pdf>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- **Recrutare:** Angajatorii și/ sau sponsorii trebuie să stabilească proceduri de recrutare care să fie deschise, transparente, de susținere și comparabile la nivel internațional, dar și structurate pe tipul de posturi anunțate.
- **Selecția:** Comitetele de selecție trebuie să combine expertiza diversă și competențele și trebuie să fie echilibrate din punct de vedere al genului, precum și, acolo unde este cazul și este posibil, să includă membri din sectoare (public și privat) și discipline diverse, inclusiv reprezentanți din alte țări și cu experiență relevantă pentru evaluarea candidatului.
- **Transparența:** Înainte de selectare, candidații trebuie să fie informați cu privire la procesul de recrutare și la criteriile de selecție, la numărul de posturi vacante și la posibilitățile de evoluție a carierei.
- **Evaluarea meritului:** Procesul de selecție trebuie să ia în considerare toată experiența acumulată de candidați. De asemenea, trebuie luate în considerare creativitatea și nivelul de experiență al candidaților, în același timp accentul punându-se pe potențialul lor ca cercetători.
- **Variații în ordinea cronologică a CV-urilor:** Întreruperile sau variațiile carierei în ordinea cronologică a CV-urilor nu trebuie sancționate. Trebuie considerate drept o evoluție profesională și, în consecință, drept o potențială contribuție valoroasă la evoluția profesională a cercetătorilor către un traseu multidimensional al carierei.
- **Recunoașterea experienței dobândite prin mobilitate:** Orice experiență dobândită prin mobilitate, de exemplu stagiu în altă țară/ regiune sau în altă structură de cercetare (publică sau privată) sau schimbarea de la o disciplină sau un sector la altul, fie ca parte din formarea inițială în cercetare, fie într-o altă etapă a carierei de cercetare, sau experiența dobândită prin mobilitatea virtuală trebuie considerate ca o contribuție valoroasă la evoluția profesională a cercetătorului.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- **Recunoașterea calificărilor:** Angajatorii și/ sau sponsorii trebuie să ofere o apreciere și evaluare corespunzătoare a calificărilor academice și profesionale, inclusiv a calificărilor ne-formale, pentru toate categoriile de cercetători.
- **Vechimea în activitate:** Nivelele de calificare solicitate trebuie să fie armonizate cu necesitățile postului și nu să fie ca niște bariere pentru intrarea în funcția respectivă.
- **Numiri post-doctorat:** Reguli clare și ghiduri explicite pentru recrutarea și numirea de cercetători post-doctoranzi, inclusiv durata maximă și obiectivele unor astfel de numiri, trebuie stabilite de către instituțiile care numesc cercetători post-doctoranzi.

Elaborarea Cartei Europene a Cercetătorului și a Codului de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor s-a realizat cu manifestarea directă a intenției Comisiei Europene de a contribui la dezvoltarea unei piețe europene a muncii atractive, deschise și sustenabile pentru oamenii de știință, în care condițiile conduc către o productivitate și performanță ridicate.

Cele două documente au forma de recomandări ale Comisiei Europene către statele membre, care sunt invitate să le implementeze în mod voluntar.⁵²

2. Conferința "*Research ethics committees in Europe: facing the future together*"⁵³

Comisia Europeană a invitat reprezentanții comisiilor de etică locale și regionale din Europa a avut loc în perioada 27-28 ianuarie 2005 la Bruxelles. Scopul conferinței a fost de a avea o discuție deschisă între participanți cu privire la probleme etice de cercetare, pentru a identifica bune practici, dificultăți și găsirea de soluții pentru viitoarele inițiative, evenimente și activități.

Încă de la început politica Comisiei pentru guvernare științei a avut ca principal obiectiv creșterea finanțării și a colaborării, de asemenea a căutat să protejeze viața private și a încercat să creeze progresiv o bază de informații privind cercetarea să mai mult decât crește

⁵² Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, Op. Cit

⁵³ https://ec.europa.eu/research/conferences/2005/recs/programme_en.htm

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Comisia Europeană promovează cercetarea responsabilă și are planuri ambițioase de a crea o Uniune a inovării bazată pe dezvoltarea unei strategii ce are la bază Tratatul de la Lisabona, de asemenea Comisia prezintă o viziune a Europei ca fiind o economie inteligentă și durabilă.

Pe lângă eforturile depuse de către reprezentanții comisiei, am dori să propunem următoarele recomandări:

1. Comisia Europeană ar trebui să urmărească și echilibru între diversitatea etică și socio-culturală în acord cu valorile fundamentale promovate.
2. Comisia Europeană ar trebui să promoveze cercetarea susținută prin colaborare și consens cu privire la măsurile de confidențialitate și securitate.
3. Comisia Europeană ar trebui să urmărească dezvoltarea unor standarde ce conțin mecanisme de aplicare pentru protecția vieții private în fața dezvoltării rapide a tehnologiei (în special din domeniul securității).
4. Comisia Europeană ar trebui să promoveze protecția vieții private ca un șofer pentru inovare, mai degrabă decât o barieră.
5. Comisia Europeană ar trebui să sponsorizeze reflecția critică printre oamenii de știință și analiști politici privind procesul de cercetare
6. Comisia Europeană ar trebui să colaboreze cu OMS la promovarea și punerea în aplicare a unei politici comune cu privire la cercetarea în domeniul Sănătății.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.2 OCDE-Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

Originile OCDE datează din anul 1960, când 18 țări europene, plus Statele Unite și Canada și-au unit forțele pentru a crea o organizație dedicată dezvoltării economice. Astăzi, regroupează 34 de țări membre ce se întind pe întreg globul, fiind incluse mai multe țări din lume, de la cele mai avansate, la cele în curs de dezvoltare, cum ar fi Mexic, Chile și Turcia.

De asemenea, OCDE colaborează îndeaproape cu economiile emergente cum ar fi Republica Populară Chineză, India și Brazilia. Având ca scop construcția unei lumi mai puternice, mai curate și mai echitabile.⁵⁴

OECD utilizează multitudinea de informații deținute cu privire la o gamă largă de subiecte pentru a ajuta guvernele în promovarea prosperității și combaterea sărăciei prin creștere economică și stabilitate financiară.

Relațiile sale de muncă cu mai mult de alte 70 țări, ONG-uri și societatea civilă îi conferă o anvergură mondială. Organizația fiind renumită pentru publicațiile și statisticile sale, lucrările sale acoperă tot câmpul economic și social, de la macroeconomie la schimburi, la învățământ, la dezvoltarea științei și la inovare.⁵⁵

Misiunea OCDE este definită în articolul 1 al Convenției OCDE și constă în:⁵⁶

- Sprijinirea creșterii economice
- Stimularea ocupării
- Creșterea standardelor de viață
- Menținerea stabilității financiare
- Asistarea dezvoltării economice în alte țări
- Contribuția la creșterea comerțului mondial

⁵⁴ <http://www.oecd.org/about/membersandpartners/>

⁵⁵ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, Op. Cit

⁵⁶ http://www.mmssf.ro/pub/imagemanager/images/file/Domenii/Relatii%20bilaterale-organizatii/prezentare_OCDE.pdf

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

OCDE, definește “**Inovațiile tehnologice** ca fiind produsele și procesele noi cât și modificările tehnologice semnificative ale acestora. O inovație se consideră implementată dacă a fost introdusă pe piață (în cazul inovării de produs) sau dacă a fost utilizată în cadrul unui proces de producție (cazul inovării de proces). De aceea, inovațiile presupun o serie de activități științifice, tehnologice, organizaționale, financiare și comerciale”. Procesul complet de inovare presupune crearea “noului” și implementarea acestuia. Implementarea se poate realiza fie direct, fie prin transfer pe piața de cunoaștere.⁵⁷

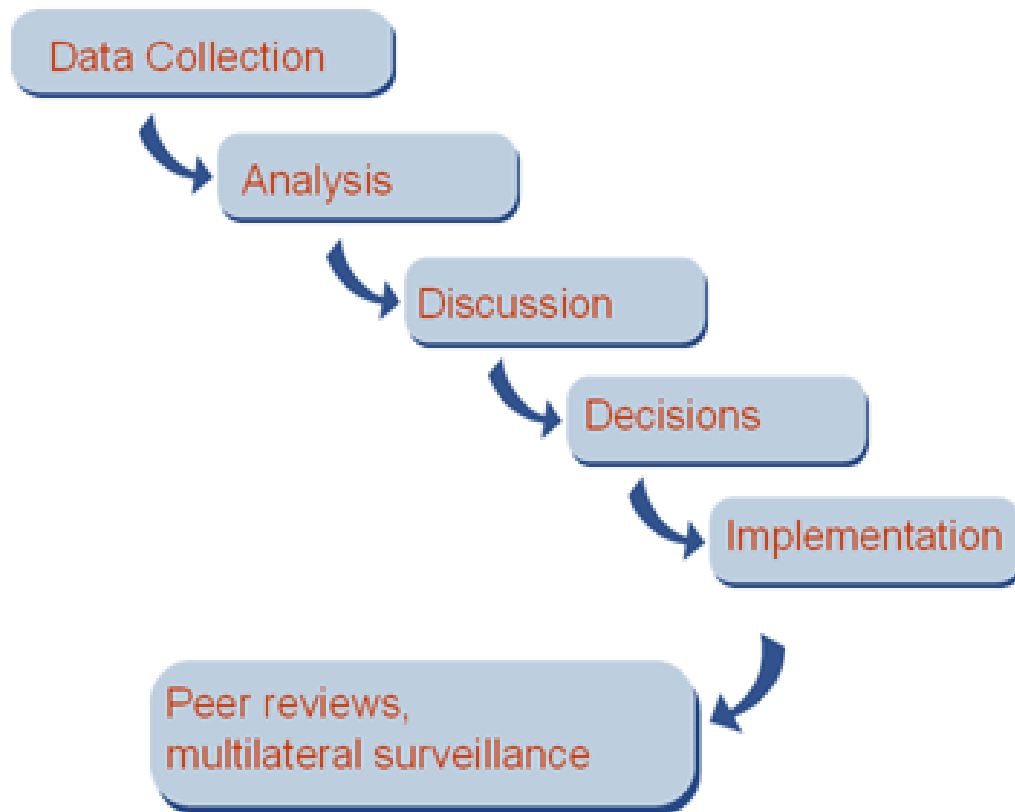
Țările care fac parte din structura Organizației produc în prezent aproximativ 60% din volumul de bunuri și servicii raportate pe plan mondial, iar Organizația are la dispoziție un buget propriu anual de finanțare a activității de aproximativ 347 milioane de euro, provenit din contribuția diferențiată a statelor membre.

Prin activitatea sa, Organizația asistă guvernele în elaborarea politicilor economice, oferă într-un cadru al cooperării multilaterale, soluții la importante probleme actuale de interes comun, identifică cele mai bune practici și coordonează politicile interne și internaționale în diferite domenii ale vieții economico-sociale.

⁵⁷ Radu Gheorghiu, Dragoș Pîslaru, Geomina Turlea, „*Competitivitatea pe bază de inovare a economiei românești în contextul Strategiei de la Lisabona*”, Centrul Român de politici economice, Aprilie 2004

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

OECD's way of working

58

Instrumentele de lucru ale OCDE sunt rezoluții, declarații, recomandări, coduri de conduită, ele neavând caracter juridic obligatoriu. Statele își exprimă voluntar interesul pentru aderarea la instrumentele de lucru ale Organizației; aceasta se face pe baza invitației transmisă de Consiliu, după o atentă și exigentă evaluare în comisiile de specialitate ale OCDE a politicilor naționale în domeniile de activitate respective.

⁵⁸ <http://www.oecd.org/about/whatwedoandhow/>

55

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

De asemenea în ultimele decenii, țările OCDE au încercat să sporească volumul fondurilor dedicate CDI. O mare parte a resurselor pentru CDI au fost direcționate către sectorul privat, deoarece firmele au început să joace un rol din ce în ce mai mare în finanțarea cercetării. Având în vedere faptul că beneficiile din CDI diferă semnificativ de la un sector de activitate la altul, este de așteptat ca firmele private să direcționeze cheltuielile de CDI mai precis către eficientizarea lor maximă.

Multe dintre guvernele țărilor OCDE încurajează CDI în sectorul privat prin intermediul grant-urilor, subvențiilor, împrumuturilor și creditelor fiscale. Dovezi empirice privind diferențele semnificative dintre anvergura și profiturile activităților de CDI desfășurate în diferite sectoare economice argumentează în favoarea unei strategii de finanțare bazate mai ales pe mecanismele pieței (de ex. credite fiscale), decât pe baza unei susțineri directe a anumitor industrii, exceptând cazurile în care prin acestea din urmă caută să se obțină beneficii sociale semnificative.

Prima acțiune oficială a României de a adera la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică a fost lansată în aprilie 2004, dar România nu a fost inclusă în lista scurtă a candidaților în 2007.

Aderarea României la OCDE reprezintă un obiectiv strategic al politicii externe române. Deși statul român participă la reuniunile unor structuri de lucru ale OECD, acesta nu este membru în cadrul organizației. La sfârșitul anului 2012, MAE a inițiat demersurile pentru reiterarea interesului României de a adera la OCDE prin transmiterea unei scrisori în acest sens.

În prezent, relația cu acest for se concretizează în participarea activă în cadrul comitetelor OCDE, inițierea și desfășurarea unor proiecte în parteneriat cu acestea sau cu statele sale membre, derularea campaniilor de lobby pentru consolidarea profilului României în cadrul organizației.

Statul român este reprezentat în cadru acestor comitete de către experți naționali din ministere, agenții, institute care gestionează sectorial relația cu respectivele grupuri de lucru. Principalul avantaj al participării la lucrările acestor structuri este oportunitatea asimilării expertizei și bunelor practici în diferite domenii de către experți români.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Menținăm că, la acest moment, România are statut de participant iar continuarea acestui program este esențială pentru demonstrarea angajamentului României de a-și consolida profilul în cadrul OCDE și, în general, pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în relația cu Organizația.

Beneficiile aderării la OCDE

Statutul de membru al OCDE aduce cu sine mai multe beneficii, printre care, certificarea definitivă a statutului de economie dezvoltată precum și garanția suplimentară ca modelele instituționale și legislative ce guvernează și definesc economia sunt pe deplin compatibile cu cele ale celorlalte state membre. Aderarea la organizație contribuie substanțial și la o imagine favorabilă în fața partenerilor economici și politici ai organizației.

Factorii care influențează obținerea calității de membru al OCDE includ :

- dinamica procesului de extindere a organizației
- susținerea politică de care beneficiază candidații
- îndeplinirea criteriilor de aderare, precum :
 - „significant player”- jucător important
 - „like-mindedness”-împărtășirea de valori similar
 - „mutual benefit”- principiul beneficiului reciproc pentru OCDE și statul candidat, beneficiu rezultat din aderarea acestuia la organizație;
 - „global consideration” –contextul global

În iunie 1963, Organizația de Cooperare și de Dezvoltare Economică a organizat o reuniune a unor experți naționali din domeniul statisticii cercetării-dezvoltării în vila Falconieri din localitatea Frascati, Italia. Rezultatul acestei reuniuni a fost realizarea primei lucrări intitulate

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 "Metodă tip propusă pentru anchete asupra cercetării și dezvoltării", lucrare cunoscută și sub numele de *Manualul Frascati*⁵⁹, disponibil și sub formă electronică pe site-ul web al O.C.D.E.

Manualul Frascati, ca rezultat al eforturilor experților din domeniu, este azi o referință importantă pentru foarte multe țări, fiind un document tehnic ce se dorește a fi o lucrare de referință, adresându-se în principal utilizatorilor de date din CDI, chiar nemembre ale organizației

Conform metodologiei prevăzute în Manualul Frascati, resursele umane și financiare din cercetare-dezvoltare sunt prezentate pe sectoare de execuție, după cum urmează.⁶⁰

- **Sectorul întreprinderi** – unitățile legale care desfășoară activitate de cercetare – dezvoltare, oricare ar fi forma de organizare juridică (societăți comerciale sau organizații fără scop patrimonial), sau oricare ar fi forma de proprietate (majoritar privată sau majoritar de stat) care produc bunuri sau servicii în scopul de a le vinde. Unitățile legale care desfășoară activități de învățământ superior se includ la sectorul învățământ superior;
- **Sectorul guvernamental** – cuprinde toate unitățile care aparțin administrației publice, cele care administrează afacerile publice și aplică politica economică și socială a societății, precum și institutele naționale de cercetare – dezvoltare;
- **Sectorul învățământ superior** - cuprinde toate unitățile de profil care desfășoară în mod organizat activitate de cercetare - dezvoltare;
- **Sectorul privat non – profit** - cuprinde uniuni, fundații, asociații culturale și sportive, organizații religioase (de cult), sindicate, partide și formațiuni politice, care desfășoară activitatea de cercetare – dezvoltare.

În afara acestui manual, au mai fost realizate alte două, denumite după orașele în care s-au întrunit grupurile de experți: *Manualul Oslo* (care are ca obiect de analiză inovarea- ajuns la cea

⁵⁹ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9202081e.pdf?expires=1450353532&id=id&accname=guest&checksum=4198CCC8EE816DE6EE65AA97A93975B5>

⁶⁰ Idem

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 *de-a treia ediție*)⁶¹ și *Manualul Canberra (cu obiect de studiu resursele umane ale sistemului de cercetare-dezvoltare)*⁶². Aceste manuale prezintă definițiile unanim acceptate în țările O.C.D.E., în țările U.E. cât și în alte țări și preluate, ca atare, de Eurostat, organism specializat al U.E.

Spre exemplu *Manualul Canberra* arată principalii factori de care depind resursele umane din știință și tehnologie:

- tendințele demografice generale pot servi la proiectarea ofertei viitoare de studenți;
- legătura dintre învățământul superior și piața muncii (în special către știință și tehnologie) se face prin măsurarea fluxului de absolvenți absorbiți de către piață și este un indicator ce trebuie luat în seamă și analizat;
- atitudinea studenților (absolvenților) față de sistemul de cercetare-dezvoltare, atitudine determinată de nivelul salariilor, dotarea laboratoarelor, modul defectuos și discreționar de a conduce unele unități etc.;
- caracteristicile "stocului" de resurse umane (vârstă, distribuție pe domenii de specializare, pe competențe etc.) dau măsura sistemului. Țările dezvoltate din Europa sunt puternic preocupate de îmbătrânirea cadrelor, cât și de exodul de competențe către continentul american (S.U.A și Canada) și caută să ia măsuri în consecință;
- restructurarea economică influențează puternic resursele umane, în mod direct sau indirect, prin dispariția cererii de cercetare-dezvoltare. Tot aici trebuie luate în seamă dezechilibrele ce pot apare pe piața muncii, determinate de lipsă de cadre sau de șomaj.

Ținând seama de constatările și analizele anterioare, țările OCDE au recunoscut rolul jucat de guvernanta internă solidă ca o acțiune eficientă împotriva corupției și s-au angajat să îmbunătățească elementele sistemelor naționale ale acestora de management al eticii.

⁶¹<http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9205111e.pdf?expires=1450358514&id=id&accname=guest&checksum=8A6E412D738295988694F50FA37AF98B>

⁶²http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Canberra.pdf

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Raportarea către OCDE sau alte organizații internaționale

Autoritățile naționale efectuează anchete de cercetare-dezvoltare pentru a obține date relevante pentru preocupările naționale în cadrul acordurilor instituționale naționale.

Discrepanțele pot exista între practicile naționale și normele internaționale, cu toate acestea, toate eforturile pentru a reduce impactul unor astfel de discrepanțe ar trebui raportate către OCDE sau alte organizații internaționale, pentru efectuarea de ajustări sau estimări, chiar dacă acest lucru ar însemna că datele de cercetare-dezvoltare din surse internaționale vor fi diferite de cele din documentele naționale.

Dacă autoritățile naționale nu sunt în măsură să facă astfel de ajustări pe propria răspundere, acestea ar putea fi ajutate de organizații relevante, pentru a face estimări și pentru a găsi soluții în cunoștință de cauză.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.3 UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

În 1945, UNESCO⁶³ a fost creat cu scopul de a răspunde la convingerea fermă a națiunilor, că acordurile politice și economice nu sunt suficiente pentru a construi o pace de durată. Pace trebuie să fie stabilită pe baza solidarității morale și intelectuale a omenirii.

După cum rezultă din preambulul Convenției, UNESCO a fost creată pornindu-se de la premisa că neînțelegerea reciprocă dintre popoare provoacă suspiciuni și neîncredere, și acestea, la rândul lor, conduc la divergențe transformate adesea în război. Pentru a preveni războiul trebuie să aibă loc o largă răspândire a culturii și educației pentru toți, în respectul dreptății și al libertăților.

Astăzi, mesajul UNESCO este extrem de important, trebuie să implementăm politici holistice care sunt capabile de a aborda dimensiunile sociale, de mediu și economice ale dezvoltării durabile. Acest nou mod de gândire cu privire la dezvoltarea durabilă reafirmă principiile fondatoare ale Organizației și sporește rolul său:

Într-o lume nesigură, viitorul națiunilor depinde nu numai de capitalul economic sau resursele naturale, dar de capacitatea lor de a înțelege și a anticipa schimbările din mediu- prin educație, cercetare științifică și schimbul de cunoștințe.

UNESCO este cunoscută sub numele de Agenția "intelectuală" al Organizației Națiunilor Unite. La un moment în care lumea este în căutarea de noi modalități de a construi pacea și dezvoltarea durabilă, oamenii trebuie să se bazeze pe puterea inteligenței de a inova, extinde orizonturile și susține speranța unui nou umanism. UNESCO există pentru a aduce această inteligență creatoare a vieții.

Obiectivul pe care și l-a fixat Organizația este vast și ambițios: aceasta dorește să construiască pacea în spiritul oamenilor prin educație, știință, cultură și comunicare. Revoluția în curs din științe și tehnologie a adus omul să se preocupe de faptul că un progres științific nestăpînit

⁶³ <http://en.unesco.org/about-us/introducing-unesco>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 nu este întotdeauna compatibil cu etica. Ca răspuns la această îngrijorare, UNESCO a făcut din etica științifică și tehnologică una din prioritățile sale.⁶⁴

Cuvântul **educație** este definit de UNESCO drept *comunicarea organizată și susținută, vizând să determine învățarea*. Învățământul de gradul al treilea se referă la studiile postliceale universitare care se încheie cu o diplomă (licență sau echivalent) cât și cele superioare acestora. El începe de regulă la 17-18 ani și durează cel puțin 3 ani obținându-se cel puțin un prim grad universitar.

UNESCO definește personalul științific și tehnic ca fiind: ansamblu de persoane care participă direct la activitățile de Știință-Tehnologie în cadrul unei instituții sau unei unități și care primește o remunerație în contrapartidă. Acest personal cuprinde oamenii de știință, inginerii, tehnicienii și personalul auxiliar.

*Organizația este constituită din Conferința Generală , Consiliul Executiv și Secretariatul.*⁶⁵

Conferința Generală este organul suprem al organizației .Se compune din reprezentanții tuturor statelor membre , desemnate de fiecare țară , după consultarea instituțiilor naționale de educație , UNESCO. Conferința Generală ia decizii cu privire la politica, programul și bugetul organizației . Ea alege membrii Consiliului Executiv și numește directorul general al UNESCO, la propunerea Consiliului Executiv.

Consiliul Executiv este alcătuit din 51 de membri, aleși de Conferința Generală dintre reprezentanții desemnați de statele membre și se reunește în sesiuni ordinare cel puțin de două ori pe an. Ei reprezintă guvernele statelor care i-au desemnat, ținându-se seama de diversitatea

⁶⁴ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit*

⁶⁵ Cristian Sorin Dumitrescu, Marcela Monica Stoica, „*Sistemul Organizațiilor Internaționale Guvernamentale și al Organizațiilor Internaționale Nonguvernamentale*”, Editura Pro Universitaria, București 2007

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 culturilor și de principiul repartiției geografice echitabile. Din acest organ nu poate face parte în același timp, decât un singur reprezentant al unui stat membru.

Secretariatul este alcătuit din directorul general și personal de specialitate. Directorul general este cel mai înalt funcționar al organizației, fiind numit de Conferința Generală, la propunerea Consiliului Executiv, pentru o perioadă de șase ani. Numirea sa poate fi reînnoită o singură dată.

***Principalele domenii în care se concentrează activitățile UNESCO sunt:*⁶⁶**

Învățământul- prioritățile în acest domeniu privesc realizarea unei educații de bază pentru toți, adaptată nevoilor actuale ale societății. În acest sens, UNESCO a lansat programe de alfabetizare, sprijină programe de pregătire a educatorilor și administratorilor procesului de învățământ, dispune de un program propriu de burse și încurajează construirea și dotarea de școli, formulează politici educaționale sau privind o mai bună administrare și finanțare a instituțiilor de învățământ.

Printre obiectivele primordiale ale UNESCO în domeniul educației se numără:⁶⁷

- sprijinirea țărilor în vederea implementării unei strategii a dezvoltării durabile;
- realizarea educației primare universale, până în 2015;
- eliminarea discriminării sexuale la nivel de educație primară și secundară.

Științele- programele UNESCO în acest domeniu privesc atât științele naturii, cât și cele sociale. Pentru științele naturii sunt incluse, printre altele: omul și biosfera, oceanografia,

⁶⁶ Raluca Miga Beșteliu, „Organizații internaționale interguvernamentale”, Editura All Beck, București 2001

⁶⁷ <http://www.edu.ro/index.php/articles/18459>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 hidrologia, geologia. Prin programele de învățământ și pregătire de cadre, UNESCO ajută la corectarea dezechilibrului existent actualmente în domeniile științific și tehnologic, unde 90% din forța de muncă este concentrată în țările industrializate.

În privința științelor sociale, UNESCO și-a concentrat atenția spre promovarea drepturilor omului și a valorilor democrației, combaterea tuturor formelor de discriminare, îmbunătățirea statutului femeii, ca și lupta împotriva SIDA.

Cultura-Activitățile culturale ale UNESCO privesc, în principal, salvarea moștenirii culturale a umanității, în care scop sprijină statele membre sa-și protejeze și sa-și conserve monumentele culturale și istorice, ca și manuscrisele rare și prețioase.

UNESCO încurajează păstrarea și dezvoltarea tradițiilor și valorilor culturale naționale, astfel încât avantajele rezultând din modernizări să nu conducă la pierderea identității și diversității acestora. Activitățile culturale ale UNESCO se concentrează și asupra promovării dimensiunii culturale a dezvoltării.

Comunicații- ca principiu, UNESCO promovează fluxul liber de informații și idei, prin cuvânt și imagine , realizabil atât între națiuni , cât și în interiorul fiecărei națiuni . În mod constant, organizația își multiplică eforturile în vederea promovării principiilor libertății și independenței presei, pluralismului și diversității mijloacelor de informare în masă.

UNESCO evaluează nevoile țărilor în curs de dezvoltare în domeniul comunicațiilor și, în funcție de acestea, le sprijină în dezvoltarea propriilor lor suprastructuri, prin intermediul Programului pentru dezvoltarea comunicațiilor.

Anual, UNESCO organizează reuniuni, întâlniri și conferințe regionale/ internaționale, pe diferite teme de interes comun, cum ar fi:

- educația pentru dezvoltare durabilă,
- educația pentru incluziune socială,
- educația pentru mediu, ș.a.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Statele membre ale UNESCO sunt grupate în cinci regiuni : Africa, America Latină și Caraibe, Asia și Pacificul, Statele arabe și America de Nord. Activitățile sale se desfășoară prin 50 de birouri regionale, ca și prin numeroase birouri subregionale și consilieri ai UNESCO.

La rândul lor, majoritatea statelor membre au deschis, pe lângă sediul UNESCO de la Paris, câte o reprezentanță permanentă condusă de un ambasador.⁶⁸

În activitatea sa, UNESCO se sprijină și colaborează și cu Comisiile naționale existente în cea mai mare parte a țărilor membre. Aceste comisii includ personalități de frunte ale comunității intelectuale și științifice din statele membre și au rol consultativ pe lângă reprezentanții statelor respective în structurile UNESCO. Prin intermediul lor se asigură o legătură eficientă între organizații și statele membre.⁶⁹

Bugetul UNESCO se constituie, din contribuțiile obligatorii ale statelor membre, la acestea se adaugă unele resurse obținute din contribuțiile voluntare ale unor organisme din sistemul ONU, mari instituții bancare internaționale sau regionale și, în cazuri speciale, ale unor state membre.

România a aderat la UNESCO în **data de 27 iulie 1956**, ministrul responsabil pentru relația cu UNESCO pentru România este ministrul educației, cercetării și inovării.

Principalele coordonate ale cooperării României cu UNESCO⁷⁰

Cooperarea UNESCO – România acoperă toate sferile de interacțiune: guvernamentală, parlamentară, academică și la nivelul societății civile.

Proiecte realizate:⁷¹

În perioada 21-24 mai 2009 s-a organizat în România, la București, Conferința Regională CEPES UNESCO “Acces, valori, calitate și competitivitate”;

⁶⁸ Cristian Sorin Dumitrescu, Marcela Monica Stoica, *Op. Cit.*

⁶⁹ Idem

⁷⁰ <http://www.edu.ro/index.php/articles/18459>

⁷¹ Idem

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Cea de a 34-a sesiune a Conferinței Generale UNESCO care a avut loc în octombrie 2007 a adoptat Rezoluția 34C/ 15 prin care s-a solicitat organizarea în 2009 a Conferinței Mondiale a Învățământului Superior, eveniment ce are loc odată la 8 ani. În pregătirea acestei Conferințe Mondiale s-au organizat o serie de Conferințe Regionale.

Pentru regiunea Europa- America de Nord a fost luată decizia ca România să organizeze conferința generală în perioada 21-24 mai 2009. La această reuniune au participat delegații ministeriale din 52 de țări, precum și reprezentanți ai Comisiei Europene, Consiliului European, OECD. Conferința Regională Unesco din mai 2009 a avut loc la Palatul Parlamentului României sub patronajul Primului Ministru al României.

Conferința internațională privind Dimensiunile Morale și Etice ale Învățământului Superior și Științei din Europa⁷² - desfășurată la București în septembrie 2004, de către Centrul European UNESCO pentru Invățământul Superior (UNESCO-CEPES) în colaborare cu Academia Europeană de Arte, Științe Exacte și Științe Umanistice (Academia Europensis), cu Universitatea Națiunilor Unite (UNU) și Departamentul Științelor fundamentale și ingineresti al UNESCO și-a propus să identifice și să analizeze sistemul de valori și norme etice ce guvernează viața academică, cu impact asupra aspectului moral al societății în general.

Cultura academică a oricărei instituții de învățământ superior ar trebui să promoveze în mod activ și consecvent, prin declarații, documente instituționale și coduri de comportament academic, acele valori, norme și practici care ghidează întreaga comunitate instituțională.

În acest fel s-ar contura un etos bazat pe respectarea principiilor privind demnitatea și integritatea fizică și morală a oamenilor, instruirea lor continuă, dezvoltarea cunoașterii și îmbunătățirea calității, participarea la procesele de democratizare și de asigurare a egalității de șanse.

⁷² Daniela Șarpe, Delia Popescu, Aurel Neagu, Violeta Ciucur, „Standarde de integritate în învățământul universitar” <http://uefiscdi.gov.ro/Upload/27963931-6eb6-4a07-9e75-078a20de12b9.pdf>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Valorile și principiile enunțate și analizate în cadrul lucrărilor Conferinței au vizat, pe de o parte, integritatea academică în procesele de predare și instruire și pe de alta parte, cercetarea bazată pe integritatea academică și reacția socială.

Pentru a realiza corelarea vocației etice a instituțiilor de învățământ superior cu valorile înalte ale etosului academic, participanții la Conferința Internațională s-au adresat politicianilor, comunității academice, cercetătorilor, managerilor și studenților cu apelul de a depune toate eforturile pentru a aplica următoarele valori și principii:⁷³

Etosul academic, cultura și comunitatea: Cultura academică a oricărei instituții de învățământ superior ar trebui să promoveze în mod activ și consecvent, prin declarații, documente instituționale și coduri de comportament academic, acele valori, norme, practici, credințe și admisiuni care ghidează întreaga comunitate instituțională spre articularea unui etos bazat pe respectarea principiilor privind demnitatea și integritatea fizică și morală a oamenilor, instruirea lor continuă, dezvoltarea cunoașterii și îmbunătățirea calității, scolarizarea, participarea la procesele de democratizare, de dezvoltare a cetăteniei și egalității.

Integritatea academică în procesele de predare și instruire: Valorile-cheie ale unei comunități academice sunt onestitatea, încrederea, discreția, respectul, responsabilitatea și subordonarea ierarhică. Aceste valori sunt, de asemenea, cruciale pentru oferirea unei predări eficiente și a unei cercetări de calitate.

Conducerea și administrarea democratică și etică: Activitatea eficientă a organelor de conducere va fi promovată cu scopul de a reflecta creșterea complexității instituțiilor de învățământ superior lor, precum și spectrul larg de roluri și responsabilități ce le revin acestora. Totuși, în ceea ce privește activitățile de antreprenariat și cele comerciale, organele de conducere ar trebui să promoveze cele mai favorabile practici nu doar în administrarea lor corespunzătoare, ci și în respectarea normelor legale și a valorilor-cheie academice și etice. Profesorii, studenții și

⁷³ Declarația de la București despre Valorile și Principiile Etice ale învățământului Superior din Europa, adoptată în cadrul Conferinței Internaționale Dimensiunile Etice și Morale ale Învățământului Superior și Științei din Europa, 2-5 septembrie 2004, București, România

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 personalul vor juca un rol crucial în garantarea faptului că activitatea comercială și venitul sportiv să nu diminueze calitatea studiilor și a cercetării sau standardele intelectuale ale instituțiilor.

Cercetarea bazată pe integritatea academică și reacția socială: Libertatea intelectuală și responsabilitatea socială sunt valorile de baza ale cercetării științifice, care trebuie să fie respectate și promovate în mod consecvent. Aceste două valori ar trebui să se consolideze reciproc în cadrul sistemelor tot mai deschise de instruire și de producere a cunoștințelor caracteristice societății secolului al 21-lea. Cercetătorii individuali și grupurile de savanți sunt responsabili moral nu doar pentru procesele de cercetare (alegerea subiectului, metodele de cercetare și integritatea cercetării), ci și pentru rezultatele lor. De aceea ei trebuie să elaboreze și să respecte în mod riguros coduri de norme etice care să reglementeze activitatea lor de cercetare științifică.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.4 OMS- Organizația Mondială a Sănătății

Organizația Mondială a Sănătății este agenția specializată a Națiunilor Unite pentru sănătate. Ea a fost fondată în 7 aprilie 1948. Obiectivul OMS în termenii Constituției sale, este să aducă toate popoarele la nivelul de sănătate cel mai ridicat cu putință. Sănătatea este definită în Constituția OMS ca o situație de bunăstare fizică completă, mentală și socială, și nu constă numai în absența unei boli sau infirmități. Site-ul OMS pe tema "Etica și Sănătatea" a fost creat pentru a ajuta ființele umane, în interiorul și în afara OMS, să găsească informații asupra bioeticii, inclusiv aspectele etice ale planificării și punerii în operă a îngrijirii sănătății, ca și despre etica îngrijirii clinice, a cercetării și a biotehnologiei. Ea furnizează un calendar global al evenimentelor legate de bioetică, de resurse pentru cercetarea etică și de informații despre un spectru larg de subiecte etice.⁷⁴

OMS este alcătuit din : *Adunarea Mondială a Sănătății, Consiliul Executiv și Secretariatul.*⁷⁵

Adunarea Mondială a Sănătății - organ suprem al Organizației. Se reunește anual la Geneva, este compusă din delegații statelor membre și hotărăște asupra orientărilor de bază ale activității OMS, examinează rapoartele Consiliului Executiv și ale directorului general, aprobă bugetul programului bienal de activitate și este autorizată să constituie organele subsidiare pentru realizarea obiectivelor sale.

Consiliul Executiv- organ cu compunere restrânsă al Adunării Mondiale a Sănătății, aplică deciziile și obiectivele Adunării, pregătește ordinea de zi a sesiunilor acesteia și îi supune spre examinare și aprobare programul general de lucru al organizației. Consiliul emite avize consultative și poate propune constituirea de organe subsidiare. În cadrul funcțiilor și resurselor

⁷⁴ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit*

⁷⁵ Cristian Sorin Dumitrescu, Marcela Monica Stoica, *Op.Cit*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 financiare ale Organizației, Consiliul Executiv este abilitat să ia toate măsurile de urgență în cazul unor evenimente care cer o acțiune imediată. Consiliul Executiv se reunește de cel puțin de două ori pe an.

Secretariatul- are în componență pe directorul general și personalul tehnic și administrativ necesar susținerii activităților organizației.

Din punct de vedere instituțional, OMS este o organizație cu un pronunțat caracter descentralizat. Pe lângă organele centrale menționate, ea include șase comitete și șase birouri regionale, pentru fiecare dintre cele șase principale regiuni- Africa, America de Nord și Sud, Asia de Sud-Est, Europa, Mediterana Orientală și Pacificul Occidental.

OMS ajută țările membre în acțiunile de consolidare și dezvoltare a propriilor sisteme de sănătate, oferindu-le servicii pentru constituirea unor instituții medicale, ajutoare în medicamente de bază și echipamente.

Organizația promovează cercetări asupra celor mai adecvate tehnologii legate de sănătate, cât și asupra unor probleme de ordin social care ar putea conduce la un stil de viață sănătos, atât în țările industrializate, cât și în cele în curs de dezvoltare.

În domeniul nominativ, OMS acționează ca instituție autoare și coordonatoare. Se disting două aspecte ale activității sale: pe de o parte, OMS propune convenții și acorduri internaționale care urmează să fie aplicate de state după ratificare sau aprobarea lor, și pe de altă parte în problemele cu caracter tehnic, elaborează reglementări care intră în vigoare din momentul adoptării lor de către Adunarea Mondială a Sănătății, iar statelor membre le-au fost notificate în mod corespunzător.

Asemenea reglementări se pot referi la carantină, nomenclatorul bolilor, metode de igienă publică, standarde de diagnosticare, norme privind produsele biologice, farmaceutice și cele asimilate acestora, etc. Statele membre pot accepta aceste reglementări, le pot respinge sau le pot ignora.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Repartizarea contribuțiilor statelor membre la bugetul OMS se face după un barem aprobat de Adunarea Mondială a Sănătății. În bugetul organizației se constituie un fond special la dispoziția Consiliului Executiv, pentru cazuri de urgență și evenimente neprevăzute.

Standarde și proceduri etice pentru cercetare cu ființe umane în cadrul OMS⁷⁶

Etica cercetării reglementează standardele de conduită pentru cercetători științifici. Este importantă aderarea la principiile etice pentru a proteja demnitatea, drepturile și bunăstarea participanților de cercetare.

Ca atare, toate cercetările care implică ființe umane ar trebui să fie analizate de către un comitet de etică, pentru a se asigura că standardele etice adecvate sunt respectate.

Manualul OMS (secțiunea XV.2) definește cercetarea cu subiecți umani ca "orice știință socială, biomedicală, comportamentală, sau activitate epidemiologică care presupune colectarea sau analiza datelor în mod sistematic cu intenția de a genera noi cunoștințe, în care ființele umane:

- sunt expuse la manipulare, observare sau altă interacțiune cu anchetatorii, fie direct, fie prin alte modalități
- devin identificabile în mod individual colectarea, pregătirea sau utilizarea de material biologic.

OMS a redactat un document numit „Standarde și orientări operaționale pentru revizuire etică a cercetării legate de sănătate, cu participanții umani” ce a fost elaborat pentru persoane fizice și organizații implicate în cercetarea ce implică subiecți umani. În special, acest document este destinat pentru a oferi îndrumare comisiilor de etică de cercetare pe care organizațiile se bazează pentru a revizui și supraveghea aspectele etice ale cercetării, precum și cercetătorii care proiectează și desfășoară cercetarea în domeniul sănătății.⁷⁷

⁷⁶ <http://www.who.int/ethics/research/en/>

⁷⁷ http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44783/1/9789241502948_eng.pdf?ua=1&ua=1

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Research Ethics Review Committee (Comitetul de Etică în Cercetare) asigură că OMS acceptă numai cercetarea ce are la bază cele mai înalte standarde etice. Research Ethics Review Committee examinează toate proiectele de cercetare susținute financiar sau tehnic de OMS, care implică participanți umani.

Research Ethics Review Committee, este o comisie de 26 de membri stabiliți și numiți de directorul general. Membrii aduc cu ei experiența și cunoștințele valoroase și extinse în cercetare în diferite domenii, și beneficiază de o formare adecvată în etica de cercetare înainte de a începe rolul lor în cadrul Comitetului. Gama largă de expertiza de cercetare a membrilor Comitetului, împreună cu formarea etică, asigură că toate propunerile sunt analizate cu atenție și corect pentru comportament etic cercetare.

Deși activitățile de sănătate publică ridică probleme etice similare proiectelor de cercetare, în cele mai multe organizații nu există mecanisme oficiale pentru a oferi consultanță practicienilor din sistemul de sanatare publică cu privire la modul de a identifica și de a aborda problemele de etică în proiectele lor, iar OMS încearcă să ofere sprijin în acest sens.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.5 FAO-Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură

Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură⁷⁸ dirijează eforturile internaționale de luptă contra foametei. În serviciul țărilor dezvoltate ca și al celor în curs de dezvoltare, FAO oferă un forum neutru unde națiunile pot să se întâlnească de la egal la egal și să negocieze acorduri și să dezbată pentru a defini politicile.

FAO este între altele o sursă de cunoaștere și informații. Ea ajută țările în curs de dezvoltare și în tranziție să modernizeze și să amelioreze agricultura lor, silvicultura lor și pescuitul lor și să garanteze tuturor o alimentație de calitate.

De la fondarea sa în 1945, a acordat o atenție specială zonelor rurale, care acoperă 70% din populația săracă și infometată a lumii.

FAO pune în prezent accentul pe recunoașterea faptului că procesele legate de dezvoltare afectează securitatea alimentară, mijloacele de trai, precum și gestionarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale se confruntă cu provocări din ce în ce mai complexe de guvernare.

FAO promovează bune practici în abordarea provocărilor de guvernare privind obiectivele sale strategice prin consolidarea contribuției sale la guvernanța globală, identificarea problemelor de guvernare critice la nivel național, regional și multilateral, consolidarea capacității personalului de a sprijini o mai bună guvernare, monitorizarea și evaluare a intervențiilor sale.⁷⁹

Rețeaua descentralizată a FAO include cinci birouri regionale, nouă birouri subregionale, 80 birouri în țară cu drepturi depline (cu excepția celor găzduit în birouri regionale și subregionale), trei birouri cu ofițeri tehnice reprezentanții ai FAO. În plus, organizația are cinci birouri de legătură - și se află în proces de deschidere a unui al șaselea - precum și două birouri de informare în țările dezvoltate.⁸⁰

⁷⁸ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit*

⁷⁹ <http://www.fao.org/about/who-we-are/en/>

⁸⁰ Idem

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRATIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Activitățile FAO cuprind cinci domenii principale:⁸¹

- ***Punerea de informații la îndemână și sprijinirea tranziției către o agricultură durabilă.*** FAO servește ca o rețea de cunoștințe, folosind expertiza personalului (agronomi, silvicultori, specialiști animale, nutriționiști, cercetători privind știința socială, economiști, statisticieni și alți profesioniști) pentru a colecta, analiza și disemina date ce au ca scop oferirea unui ajutor specializat.
- ***Consolidarea voinței politice și schimbul de experiență politică.*** FAO oferă sprijin țărilor membre, prin experiența acumulată în elaborarea politicii agricole, sprijinirea, planificarea și elaborarea legislației în vigoare și crearea de strategii pentru a atinge obiectivele de dezvoltare și reducere a foametei rurale.
- ***Susținerea colaborării public-private pentru a îmbunătăți agricultura la scară mică.*** Ca un forum neutru, FAO oferă cadrul în care națiunile bogate și cele sărace pot veni împreună pentru a construi înțelegere comună. De asemenea, se angajează în industria alimentară și non-profit, prin acordarea de sprijin și servicii pentru agricultori și prin facilitarea investițiilor publice și private mai mari în consolidarea sectorului alimentar.
- ***Aducerea de noi cunoștințe în domeniu*** prin implicarea în mii de proiecte în întreaga lume. FAO mobilizează și gestionează milioane de dolari oferite de țări industrializate, băncile de dezvoltare și din alte surse pentru a asigura că proiectele își ating scopurile.
- ***Sprijinirea țărilor pentru a preveni și a diminua riscurile.*** FAO dezvoltă mecanisme de monitorizare și avertizează cu privire la riscurile și amenințările la adresa agriculturii, alimentației și nutriției.

Cele trei obiective principale sunt:⁸²

- eradicarea foametei, insecurității alimentare și malnutriției;
- eliminarea sărăciei și impulsionează progresul economic și social pentru toți;

⁸¹ <http://www.fao.org/about/how-we-work/en/>

⁸² <http://www.fao.org/about/en/>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- gestionarea și utilizarea resurselor naturale, inclusiv a terenurilor, apă, aer, climă și resursele genetice în beneficiul generațiilor prezente și viitoare.

Schimbările majore din alimentație și agricultură, a determinat FAO în 1999 să contureze "Etica în alimentație și agricultură", ca un domeniu prioritar de acțiune disciplinară. Stabilindu-se un Comitet intern pentru etică în Alimentație și Agricultură, pentru a ghida acțiunile sale în această privință.

În 2000, directorul general al FAO, a stabilit un grup independent de experți din domeniul eticii în Alimentație și Agricultură, în scopul de a oferi consiliere. Grupul trebuie să reflecteze și să promoveze aspectele etice legate de producția de alimente și a practicilor de consum, și pentru dezvoltarea agriculturii, inclusiv silviculturii și pescuitului.

În special, sunt luate în considerare problemele etice legate de interesele prezente și viitoare în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale, protecția biodiversității și o combinație echilibrată de tehnologii moderne și tradiționale pentru a crește securitatea alimentară și pentru a dezvolta o agricultură durabilă.

Grupul va promova responsabilitatea și va căuta să crească gradul de conștientizare al necesității de a promova principiile etice în domeniul de activitate, deoarece s-a constatat faptul că există diferențe de opinie în ceea ce privește valorile etice, cum ar fi diferențe între abordările utilitare și libertariene sau diferența dintre evaluare de consecințe sau rezultate și evaluarea acțiunilor, de asemenea, trebuie luate în calcul diferențele culturale ce pot duce la opinii contrare.

Astfel principiile etice impun oamenilor să meargă dincolo de interesul propriu și să aibă grijă unul de altul, dar și de generațiile viitoare, deoarece este nevoie de oameni, ce au capacitatea de a avea grijă de pământ și de a fi pregătiți pentru a partaja resursele comune. Cu toate acestea, trebuie să se țină seama de faptul că, în practică, aceste valori pot conduce la conflict.

Respectul pentru viața este fundamentală pentru etică. Prin urmare, produsele alimentare se numără printre prioritățile de top în ierarhia valorilor umane.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
În pofida faptului că dreptul la hrană este recunoscut de comunitatea internațională, mai mult de 840 de milioane de oameni sunt lipsiți de hrană, această problemă nu este generată de lipsa globală de alimente, ci mai degrabă de o lipsă de acces la mâncare.

Schimbările de primă mărime cunoscute pentru alimentație și agricultură în acești ultimi ani, în special dezvoltarea tehnologică accelerată, modificările în baza de resurse și unele evoluții în economie și pe piețe, au pus în evidență o varietate de probleme etice care ating securitatea alimentară și dezvoltarea rurală durabilă. Etica este prin natura sa multidisciplinară și multidimensională;

FAO a făcut din "Etica în alimentație și agricultură" un domeniu de acțiune interdisciplinar prioritar și a creat un Comitet intern de etică alimentară și agricolă pentru orientarea acțiunilor Organizației în acest domeniu.⁸³

⁸³ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.6 Grupul European de Etică în Științe și Noile Tehnologii.

Acest grup este un organism neutru, independent, pluralist și multidisciplinar care sfatuiește Comisia Europeană asupra aspectelor etice ale științei și noilor tehnologii care să conducă la pregătirea și punerea în operă a legislației sau politicilor europene.⁸⁴

Încă de la începuturile sale în 1991, Grupul European de Etică a furnizat Comisiei consultanță independentă de înaltă calitate și avize privind aspectele etice ale științei și noilor tehnologii în legătură cu legislația sau politicile UE.

Grupul are 12 membri, aceștia sunt numiți de către Comisia Europeană pe baza experienței lor și a calităților personale și fac parte din domeniile științelor naturale și sociale, filozofie și etică și de drept, asigurând o perspectivă independentă, inter-disciplinare pe probleme etice ridicate de inovație științifică și tehnologică.

Comisia asigură secretariatul EGE însărcinat cu integrarea etică la nivel internațional, la nivel inter-instituțional cu Parlamentul European și a Consiliului și în cadrul Comisiei. Aceste activități interdependente formează un cadru coerent.

Fiecare stat membru al Uniunii Europene are un Consiliu Național de Etică sau un organism echivalent, la fel ca multe țări terțe. Grupul European de Etică acționează ca un punct de referință esențial pentru 28 de Consilii Naționale de Etică din UE și în afara, în cadrul eticii internaționale.

Secretariatul: Secretariatul General al Comisiei acționează în strânsă legătură cu președintele Grupului și este responsabil pentru organizarea activității grupului.

Metode de lucru: Reuniunile periodice ale Grupului nu trebuie să fie deschise publicului.

⁸⁴ Idem

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
În vederea pregătirii avizelor sale și în limita resurselor pentru această acțiune, Grupul.⁸⁵

- Poate invita experți, fie dintr-un stat membru al UE, fie din afara, pentru a lua parte la lucrările sale, pe o anumită temă existentă pe ordinea de zi.
- Poate iniția studii în vederea colectării tuturor informațiilor științifice și tehnice necesare.
- Poate înființa grupuri de lucru, pentru a dezbate chestiuni specifice.
- Poate organiza mese rotunde (publice), în scopul de a promova dialogul și îmbunătățirea transparenței.
- Poate stabili legături mai strânse cu reprezentanții diverselor organisme de etică care există în Uniunea Europeană și în țările candidate.

Avize: Fiecare aviz se publică imediat după adoptare. În cazul în care un aviz nu este adoptat în unanimitate, acesta trebuie să includă orice puncte de vedere divergente.

Un raport privind activitățile grupului se realizează sub responsabilitatea președintelui înainte de încheierea mandatului său, acest raport se publică.

⁸⁵ <http://www.capurro.de/ege.html>

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

1.7 NEC Forum – Forumul Consiliilor Naționale de Etică.

Forumul Consiliilor Naționale de etică (NEC) reunește președinții și secretarii Consiliilor naționale de etică. Este vorba de o platformă informală independentă destinată schimbului de informații, de experiență și de cele mai bune practici care ating probleme de interes general în domeniul eticii și științelor.

Forumul NEC folosește metoda “coordonarii deschise”; reuniunile sale sunt întotdeauna organizate de către unul din Consiliile Naționale de Etică.

NEC Forum cuprinde președinții și secretarii consiliilor naționale de etică. Acesta se întrunește de două ori pe an, de fiecare dată găzduită de Consiliul Național de Etică a țării care deține președinția actuală a UE. În plus față de încurajarea revizuirea timpurie a problemelor etice în curs de dezvoltare, rețeaua NEC Forum a dezvoltat un rol important în schimbul de bune practici între statele membre.

Baza Forumului NEC are la bază o rezoluție din 2001 a Consiliului de Miniștri, când statele membre și Comisia Europeană au fost invitate să inițieze un dialog cu privire la aspectele etice în ceea ce privește domeniul științei și tehnologiei. Comisia Europeană a răspuns la această invitație, prin includerea în "Planul de acțiune Știință pentru Societate" ideea unui forum al consiliilor naționale de etică, care a fost aprobat în decembrie 2001.

Prima reuniune a Forumului NEC a avut loc la Atena, Grecia, în iunie 2003, la inițiativa Consiliului Etic grec. Au participat reprezentanții consiliilor naționale de etică din 14 state membre și 6 țări asociate.

La fiecare întâlnire, Forumul NEC are, de asemenea, o ședință comună cu Grupul European pentru Etică

Grupul European de Etică - organism independent, pluralist și multidisciplinar care sfătuiește Comisia Europeană asupra aspectelor etice ale științelor și noilor tehnologii în ceea ce privește pregătirea și punerea în operă a legislației sau a politicilor comunitare și Forumul au

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013 roluri mai mult complementare decât concurente. Primul organism este însărcinat să furnizeze Comisiei Europene sfaturi etice de înaltă specializare, în particular în domeniile legate de formularea politicilor. Al doilea organism depinde în privința lui de Programul-cadru și funcționează ca rețea în scopul împărțirii informațiilor și schimbului celor mai bune practici în problemele legate de etică 14 și ale științelor. Este deasemenea clar că activitățile proprii ale fiecărui organism pot să se întărească mutual.⁸⁶

Rețeaua Forumului își asumă un rol din ce în ce mai important în schimbul de bune practici între statele member, aceasta inaugurând în 2003 o platformă online unde sunt prezente diverse prezentări.

⁸⁶ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit*

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Concluzii

Știința nu se mai limitează de mult la granițele naționale dată fiind iminența societății globale a cunoașterii, acest lucru este astăzi mai valabil ca oricând. Globalizarea se interpune și ea în relația etică - cercetare științifică și în acest fel asistăm la o tendință de internaționalizare a problemelor etice în știință, internaționalizare care la nivel european se manifestă prin apariția de recomandări consensuale concretizate în Carta Europeană a Cercetătorului și Codul de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor, dar și prin dezvoltarea instituțională - Consilii Naționale și Comitete de Etică precum și sesiuni de dezbateri pe teme de etică în cercetarea științifică.⁸⁷

Pentru toate activitățile finanțate de către Uniunea Europeană, etica este o parte integrantă a cercetării de la început până la sfârșit, și conformitatea etică este văzută ca un pivot pentru a atinge excelența în cercetarea reală.

Cele mai frecvente probleme etice, abordate în cadrul documentelor promovate de către organismele internaționale sunt :

- implicarea copiilor, pacienților, populației vulnerabile în cercetarea ce utilizează celulele stem.
- probleme de confidențialitate și de protecție a datelor,
- cercetare pe animale

Aceasta include, de asemenea, evitarea oricărei încălcări a integrității cercetării, ceea ce înseamnă, în special, evitarea fabricării, falsificării, plagiatului sau alte abateri de cercetare.

Rolul asumat de etică din Europa implică mai multe fenomene, cum ar fi "instituționalizarea eticii" și tendința de a include instrumente juridice prin estomparea granițelor dintre drept și etică. Aceste fenomene sunt strâns interconectate și ultima, în special, implică drepturi umane care pot juca un rol relevant în fața de întreaga societate prin două principii esențiale: demnitatea personală și autonomia.

⁸⁷ Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, *Op. Cit.*

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Toate statele membre UE doresc să împiedice asimetria existentă în domeniul cercetării, de aceea se implică activ în încercarea de a stabili un cadru general privind etica în cercetare.

Organismele de reprezentare profesională ar trebui să elaboreze coduri de etică profesională, în cazul în care acestea nu există încă, pentru a servi drept orientări profesionale fără caracter obligatoriu în statul membru respectiv.

În plus se recomandă ca organizațiile și asociațiile profesionale să elaboreze coduri de etică europene care să prezinte și să garanteze cerințele riguroase aplicabile profesiilor liberale în întreaga Europă. Elaborarea acestor coduri de conduită este încurajată de articolul 37 din Directiva privind serviciile⁸⁸.

Apariția unei Carte Europene a Cercetătorului și a unui Cod de Conduită pentru Recrutarea Cercetătorilor a avut și are fără îndoială un impact pozitiv asupra dezvoltării în domeniul cercetării.

De asemenea creșterea treptată a sumelor alocate prin Programele – Cadru, susținerii proiectelor de cercetare europene, stimulează atât dezvoltarea științifică dar și politica de parteneriat între țările Europei.

Etica este cea mai mare prioritate din cadrul programelor de cercetare finanțate de UE, iar toate activitățile desfășurate în cadrul Orizont 2020 trebuie să respecte principiile etice internaționale și naționale relevante, de exemplu: Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului etc.

În cadrul programului de lucru 2014-2015 "Știință, cu și pentru societate", unul dintre subiectele de etică, are ca scop promovarea integrității cercetare.

În scopul de a atenua și de a reduce riscul, european, organismele de etică naționale și internațională trebuie să colaboreze în mod activ și la mai multe niveluri: în cadrul UE, între UE și alte țări cu venituri ridicate și între țări cu venituri ridicate și țări cu venituri reduse.

Astfel se vor identifica și bune practici cu scopul de a elabora un cod de conduită pentru toți actorii implicați în procesul de cercetare.

⁸⁸ Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind piața internă a serviciilor, JO L 376.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013
Comisarul european pentru cercetare, Inovare și Știință Máire Geoghegan-Quinn afirmă că
dacă Europa dorește să concureze la nivel global, aceasta trebuie să își mențină angajamentul
de a crește excelența în cercetare și inovare.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

- de înlocuit această pagină cu anexa nr 1

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Bibliografie

6. Memorandum on Scientific Integrity
http://www.allera.org/Content/ALLEA/Themes/Scientific%20Integrity/Memorandum_Scientific_Integrity.pdf
7. <https://rio.jrc.ec.europa.eu/en/library/erawatch-country-report-romania-2013>
8. http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/com_anuale/Activcerc_dezv/activ_cd_14r.pdf
9. <http://uac.incd.ro/Art/v4n1a10.pdf>
10. Mircea Iosif Rus, „Activitatea de cercetare din România-Prezent, Modalități de reformare și finanțare” <http://uac.incd.ro/Art/v4n1a10.pdf>
11. <http://www.institutiieuropene.ro/article/211/Cercetare-si-inovare>
12. *Carta drepturilor fundamentale ale omului*
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:ro:PDF>
13. http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/research_ro.pdf
14. http://ec.europa.eu/research/era/pdf/era-communication/era-communication_en.pdf
15. http://europa.eu/pol/rd/index_ro.htm
16. Aurel Pisoschi, Vacariu Vintilă, Ioana Popescu, „Etica în Cercetare”
http://www.strategie-cdi.ro/spice/admin/UserFiles/File/raportare_04_iulie_2007/L3-7%20-Etica.pdf
17. Vasile Morar, „Etica și afacerile Morală elementară și responsabilitate socială”
http://www.unibuc.ro/prof/morar_v/docs/res/2012augetica_si_afacerile.pdf
18. Mic dicționar filozofic, Editura Politică, București 1973
19. Marguerite La Caze, “At the Intersection: Kant, Derrida, and the Relation between Ethics and Politics”, *Political Theory*, Volume 35, Number 6, December 2007: 781-805, Sage Publications,

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

20. http://europa.eu/pol/pdf/consolidated-treaties_ro.pdf#nameddest=article179
21. Ileana Pascal, Monica Vlad, Ștefan Deaconu, Codru Vrabie, „Știința și Ceretare”
http://eufinantare.info/Documente/Capitolele_negociere/17.stiinta_cercetarefinal.pdf
22. <http://ec.europa.eu/research/swafs/index.cfm?pg=about>
23. Carta Europeană a Cercetătorilor <http://www.euraxess.gov.ro/CartaCercetatorului.pdf>
24. Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor
<http://www.euraxess.gov.ro/CartaCercetatorului.pdf>
25. https://ec.europa.eu/research/conferences/2005/recs/programme_en.htm
26. <http://www.oecd.org/about/membersandpartners/>
27. http://www.mmssf.ro/pub/imagemanager/images/file/Domenii/Relatii%20bilaterale-organizatii/prezentare_OCDE.pdf
28. Radu Gheorghiu, Dragoș Pîslaru, Geomina Turlea, „Competitivitatea pe bază de inovare a economiei românești în contextul Strategiei de la Lisabona”, Centrul Român de politici economice, Aprilie 2004
29. <http://www.oecd.org/about/whatwedoandhow/>
30. <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9202081e.pdf?expires=1450353532&id=id&accname=guest&checksum=4198CCC8EE816DE6EE65AA97A93975B5>
31. <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9205111e.pdf?expires=1450358514&id=id&accname=guest&checksum=8A6E412D738295988694F50FA37AF98B>
32. http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Canberra.pdf
33. <http://en.unesco.org/about-us/introducing-unesco>
34. Cristian Sorin Dumitrescu, Marcela Monica Stoica, „Sistemul Organizațiilor Internaționale Guvernamentale și al Orgnizațiilor Internaționale Nonguvernamentale”, Editura Pro Universitaria, București 2007

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

35. Raluca Miga Beșteliu, „*Organizații internaționale interguvernamentale*”, Editura All Beck, București 2001
36. <http://www.edu.ro/index.php/articles/18459>
37. Daniela Șarpe, Delia Popescu, Aurel Neagu, Violeta Ciucur, „Standarde de integritate în învățământul universitar” <http://uefiscdi.gov.ro/Upload/27963931-6eb6-4a07-9e75-078a20de12b9.pdf>
38. Declarația de la București despre Valorile și Principiile Etice ale învățământului Superior din Europa, adoptată în cadrul Conferinței Internaționale Dimensiunile Etice și Morale ale Învățământului Superior și Științei din Europa, 2-5 septembrie 2004, București, România
39. <http://www.who.int/ethics/research/en/>
40. http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44783/1/9789241502948_eng.pdf?ua=1&ua=1
41. <http://www.fao.org/about/who-we-are/en/>
42. <http://www.fao.org/about/how-we-work/en/>
43. <http://www.fao.org/about/en/>
44. <http://www.capurro.de/ege.html>
45. <http://www.romaniainoveaza.ro/media/Resurse/Analiza%20de%20impact.pdf>
46. https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_RO_KI021_3413RON.pdf
47. Innovation Union, A pocket guide on a Europe 2020 initiative
file:///C:/Users/mmirzanca/Downloads/KI3213062ENC_002.pdf
48. http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/files/ius-2015_en.pdf
49. <http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/state-of-the-union/2014/countries/romania.pdf>
50. <http://www.humanistica.ro/anuare/2011/Continut/Art%2025.pdf>
51. http://ec.europa.eu/about/index_ro.htm#what-we-do

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

52. http://www.ai.rei.ase.ro/ETICA%202012/Suport%20curs%20master%20-%20Etica%20si%20CSR_2012.pdf
53. <http://documents.mx/documents/etica-si-morala-in-relatii-internationale.html>
54. Aurel Pisoschi, Emilian M. Dobrescu, „Definiții privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea”
55. <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.ro07.pdf>
56. http://old.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/bi/CIIS_Brosura_nr.05_martie.2013.pdf
57. <https://www.scribd.com/doc/74121468/Etica-Si-Deontologie-Profesionala>
58. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=URISERV:ri0009&qid=1450786092708&from=RO>
59. http://www.fonduri-structurale.ro/Document_Files/competitivitate/00000028/g32kc_POSCCE_romana.pdf
60. http://www.cdi2020.ro/wp-content/uploads/2013/09/10_Viziunea-CDI.pdf
61. <http://www.ad-astra.ro/journal/7/corlan.pdf>
62. <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/152/art02-Albescu.html>
63. <http://www.uaic.ro/cercetare/carta-europeana-cercetatorului-si-codul-de-conduita-pentru-recrutarea-cercetatorilor/>

Legislație:

64. Hotărârea de Guvern Nr. 929 din 21 octombrie 2014 privind aprobarea Strategiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare 2014 – 2020.
65. Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (cu modificările și completările ulterioare).
66. Ordonanța nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.
67. Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

68. Legea nr. 1/2011 privind educația națională

69. Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind piața internă a serviciilor, JO L 376.

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

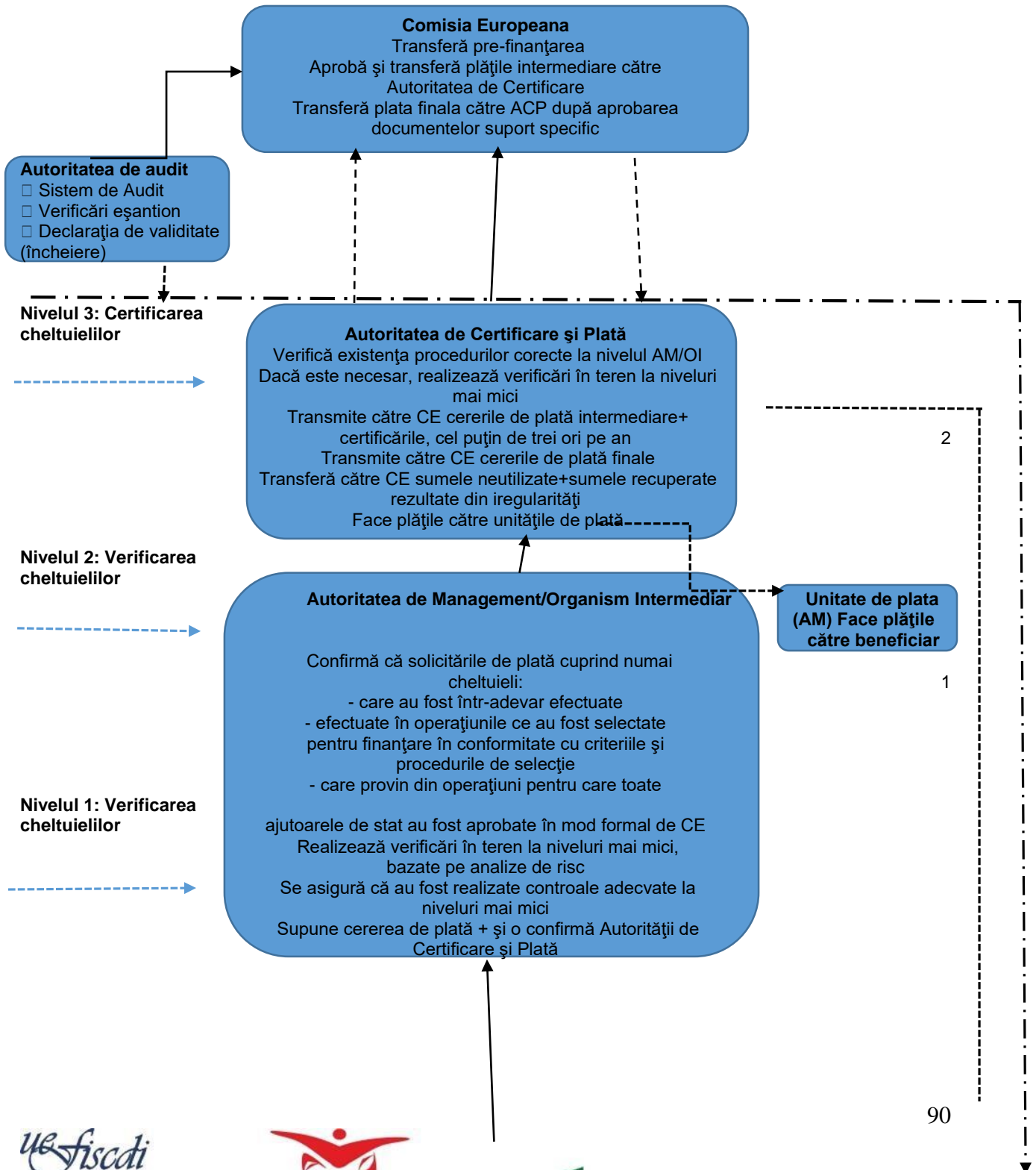
INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

Anexa 1. Fluxul financiar al POS CCE

90

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Efficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

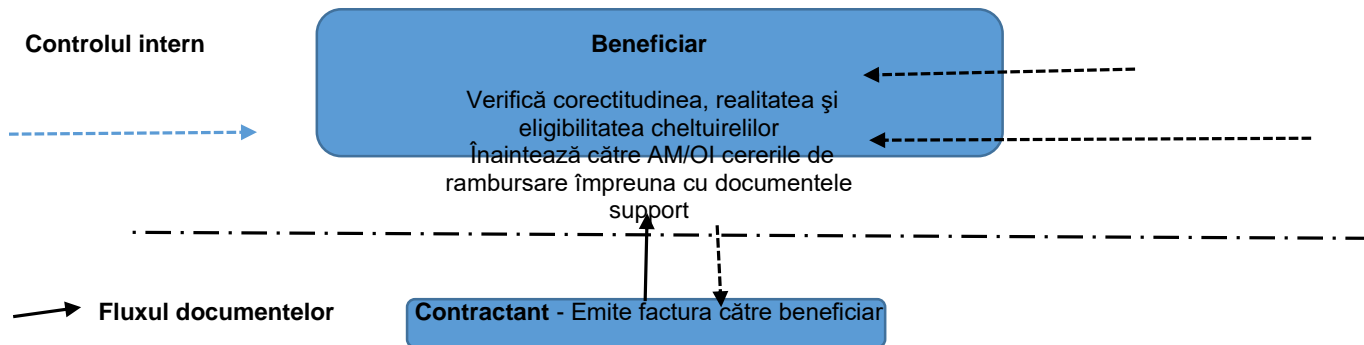

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale
și Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional "Dezvoltarea Capacității Administrative", în perioada 2007-2013

*Material realizat în cadrul proiectului
„Eficientizarea procesului de monitorizare electronică a datelor
privind activitățile și infrastructurile din domeniul cercetării și
dezvoltării, prin implementarea de tehnologii moderne TIC, cu
scopul de a deservi necesarul informațional al beneficiarilor
serviciilor”*

Cod SMIS 37678

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul
Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative”*

*Conținutul acestui material nu reprezintă
în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României.*

2015

UNITATEA EXECUTIVĂ PENTRU
FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, A CERCETĂRII,
DEZVOLTĂRII ȘI INOVĂRII

AID ROMANIA
ASOCIAȚIA PENTRU
IMPLEMENTAREA DEMOCRAȚIEI

Eficientizarea monitorizării electronice
a datelor din sistemul CDI